

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., Üllői-ut 1. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi).
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—00.

FŐSZERKESZTŐ:
SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetők díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádólás gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Égész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam, 30. szám.

Vasárnap, július 27.

Mai számunk közli a gabonatörvény részletes magyarázatát.

Közös sors — közös megoldás.

Írta: Schandl Károly.

Egész Európában gazdasági válság van. A vál-
ságot világszerte a mezőgazdaság helyzetének súlyos-
bodása idézte elő. A mezőgazdaság rossz sora nehéz
helyzetbe hozta az ipart és a kereskedelmet is. Mégis
a mezőgazdasági országok érzik a legsúlyosabban a
világválság hatásait. Legelőször a múlt évi *Parla-
mentközi Kereskedelmi Értekezleten* Berlinben, az
idén pedig a magyar parlamentben többször szoltam
arról, hogy az európai országoknak, de főleg az
agrárországoknak, előbb-utóbb össze kell fogni, hogy
a mezőgazdaság helyzetén enyhítsenek. Végtére is,
akiknek közös a sorsuk, azoknak találkozniuk kell a
közös megoldás érdekében.

A román kormány a napokban Magyarországot
és Jugoszláviát meghívta *Bukarestbe* tanácskozásra,

melyen arról lesz szó, felléphetnek-e egységesen ezek
az agrárországok mezőgazdaságuk helyzetének
könnyítése érdekében. Miután nem politikai barát-
ságról van szó, hanem gazdasági egyezkedésről, a
magyar kormány el is küldötte megbizottait. Meg-
történt tehát az első lépés, hogy az európai agrár-
országok tisztán mezőgazdaságuk érdekében össze-
fogjanak. Várakozásomban nem csatlakoztam, mi-
kor ezt a lépést előre jeleztem. Európában négy
ország van, amely gabonában felesleg termel s így
kénytelen gabonát külföldön értékesíteni. Ez a négy
ország: Magyarország, Románia, Jugoszlávia és Bul-
gária. A magyar kormány jól tette, hogy nem uta-
sította vissza a román kormány meghívását. Gazda-
sági összefogás még nem jelent politikai szövetséget.

A „Kabai Énekhar” műkedvelő gárdája,

mely Pünkösdvasárnapján és hétfőjén előadta az „Árva Rózi” című népszínművet óriási sikerrel. — Baloldalon áll: Dede
Kálmán ref. tanító rendező, jobboldalon Tóth Lajos karnagy, aki a darab zenei részét rendezte.

(Beküldte Batiz Gyula, az Énekhar pénztárosa.)

Trianon megváltoztatására, és pedig gyökeres megváltoztatására irányuló kívánságukat korántsem adjuk fel, ha gazdasági téren kölcsönös érdekből összefogunk a kisantant két országával. De ugyanekkor nyomatékosan kell kikötnie a magyar küldöttségnek Bukarestben, hogy Bulgária, mint a negyedik európai agrár exportország azonnal hívassék meg a készülő agrárszövetségbe. Amennyire Bulgáriának helye van ebben az összefogásban, épp annyira nem lenne értelme, hogy ebbe Csehország is bevonassék. Csehország gabonában bevitelre szorul, de Bulgária gabonafelesleget termel s éppen ezért kell ragaszkodnunk meghívásához, mert egy magyar-román-jugoszláv-bulgár gabonafront már eleve kizár minden oly feltevést, mintha mi a kisantanttal folytatnánk egy politikát.

Reméljük, hogy a magyar kormány, ha a megbeszélések komolyra fordulnak, a magyar kisgazda- és földmivesnép érdekvédelmét, a *Faluszövetséget* és a gabonát értékesítő szövetkezeti intézményeket is bevonja a tanácskozásokba. Teljesen igazat adunk a magyar miniszterelnöknek, aki az agrár exportországok összefogásának keresztülvitelét a gazdasági érdekeltségek feladatának mondta. A kormányok az erkölcsi támogatással a szerepüket betöltik.

Nem várunk máról-holnapra különös eredményeket a bukaresti megbeszélésektől, de már az is eredmény lesz, ha az európai államok őszi tanácskozására egyöntetű véleményül megy el a négy ország kiküldöttje. Tisztában vagyunk vele, hogy gyors elhatározások és cselekvések nem várhatók, mert a nemzetközi érintkezés természete ezt kizárja. De hogy további határozott lépések követhetnek most már, míg az európai, vagy a középeurópai országok együttesen és komolyan hozzá nem látnak a mezőgazdaság válságának megoldásához, azt egészen biztosra vesszük. Elég csak arra mutatni, hogy pár napra rá Lengyelország is diplomáciai lépéseket tett a középeurópai kormányoknál a mezőgazdaság érdekében való összefogásra. A súlyos gondokkal küzdő magyar földmivesnép egyrészt láthatja, hogy mi tájékoztattuk helyesen, másrészt némi új reményt táplálhat, hogy az első lépések a gyökeres megoldás felé megtörténtek.

Károgó varjak az aszfalton.

A forradalmi újságok és a szociáldemokrata szövetségeik még akkor sem barátkoztak meg a mezőgazdaságot megsegítő törvénnyel, mikor azt a parlament megszavazta. Kitarító károgást folytattak fekete varjak módjára, hogy a gabonatörvény mellett nem lesz piaca az új termésnek. Kárörvendve hirdették, hogy a bolettával sok baj van. Csemegeként közölték, hogy a gabonakereskedők a boletta árát levonják a kisgazdáknál a piaci árból. Főleg a nagy drágulást jóskolták előre dühös profétai ihlettel. Megindult a gabonapiac és a károgó varjak lármája nem bizonyult valóznak. Száraz ágon hallgató ajakkal ülhetnek és lehetnek, mint melegszik az aszfalt a pesti köruton. Nem számoltak azzal, hogy az általuk annyira gyűlölt Futura és a községi szövetkezetek száza teljes becsületességgel indítják meg a vásárlást és ezzel olyan egészséges versenyt okoznak, mely a kisgazdák javára biztosítja a magánkereskedelemben való rendes értékesítést is. Bevált a boletta, nem lett kenyérdrágulás, nem lett általános drágulás s a kisgazdák tényleg három pengővel mázsánként többet kapnak, mint a piaci ár, melyet az amerikai nagy tulkinátal annyira lenyomott. Jó lesz ezt az alkalmat is megjegyezni minden kisgazdának, hogy mennyire lehet

hinni a forradalmi újságoknak és szövetségeiknek és hogy mennyire kisgazdaérdek mégis, hogy a Futura és a hitelszövetkezetek száza foglalkoznak gabonaértékesséssel.

*

Lenin és Trianon.

A napokban kétfelől hoznak hírt az európai újságok, hogy valami bomlásnak indult, ami nekünk sok keserűséget okoz. Lenin holttestét pár éve történt halálakor bebalzsamozták és a moszkvai főtéren állt díszes mauzóleumba helyezték el. Bebalzsamozták, hogy a holttest meg ne rothadjon és a kíváncsiaknak mutogatták évek óta. Most azonban baj történt, mert Lenin holtteste a bebalzsamozás dacára rettenetesen rothadni kezdett. Az egyiptomi mumiak tetemét a bebalzsamozás ezredéveken át megmentette az enyészettől. A vörös diktátor holttestét három évre sem tudta megóvni a szétbomlástól a bebalzsamozás. Mintha a Gondviselés jeladása lenne, hogy hiába minden emberi mesterkedés, a bolsevizmus rothadását feltartóztatni nem lehet. Ez a sors fenyegeti Trianont is, mert a francia kormány körlevelére, hogy az európai államok szövetséget alakítsanak, egymásután érkeznek a válaszok, hogy az időszakos békeszerződéseket módosítani kell. Magyarország hasonló értelmű válaszában kívül különös erővel hat Trianonra Németországnak és még inkább Olaszországnak ilyen értelmű válasza. Hiába bebalzsamozta be a kisantant a trianoni szerződést, annak rothadása és bomlása épp olyan bizonyos, mint ahogyan Lenin sem kerülhette el a hozzá méltó illatu feloszlatást.

Hadiárvak felvétele lovászfűnek.

A földmivelségi minisztérium fennhatósága alatt álló mezőhegyesi állami ménesintézet hadiárva lovászképző tanfolyamára hadiárvak felvételt nyerhetnek. Betöltésre kerül tizenhárom hely. A férőhelyeket kizárólag hadiárvak és súlyos foku hadirokkantak fiugyermekei részére tartják fenn. Felvehetőek 14—17 éves koru fiúk, akik legalább az elemi iskola V. osztályát kitünő eredménnyel elvégezték, hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolják, hogy lovászi szolgálatra alkalmasak és testmagasságuk legalább 160 centiméter. A pályázati kérelmet a *népjóléti és munkaügyi minisztériumhoz* (Budapest, II., Lánchid-utca 2.) kell betérjeszteni, a kérvényhez csatolni kell az anya hadiözvegyiségének (az apa hadirokkantságának, illetve szülőtlően árvának a fiu hadiárvaságának) igazolására szolgáló „Egyéni lap“ másolatát, a fiu születési anyakönyvi kivonatát, utolsó iskolai és újraoltási bizonyítványát, hatósági bizonyítványt az eltartónak vagyoni viszonyairól és a hatósági orvosi bizonyítványt.

A fővárosi kirándulók tönkreteszik a szigetmonostoriak földjét.

A szigetmonostori partbirtokosok — tulnyomólag törpebirtokosok — már két esztendő óta elkeseredett harcot folytatnak a fővárosi kirándulók ellen, akik ünnepponként tizezrével lépik el a partokat és súlyos károkat okoznak a gazdáknak. Vasárnap, július hó 13-án, ebben az ügyben népes értekezletet tartottak az érdekelt gazdák *Szigetmonostoron* és elhatározták, hogy küldöttségben kéri ki a földmivelségi ügyi kormány — mint ebben az ügyben egyedül illetékes minisztérium — védelmét, mert semmi szín alatt sem tűrik el, hogy földjeik — amelyek után adót fizetnek és amelyből megélhetésüket kell kitermelniük — a kirándulók szabad területre legyen. Az értekezlet ezután tizenkéttagu bizottságot választott, amelynek feladata ezt a tényleg súlyosan sérelmes ügyet — úgy a hatóságokkal, mint a sportegyesületekkel elintézni.

A gabonatorvény magyarázata.

A *Budapesti Közlöny* (hivatalos lap) július hó 16-iki számában jelent meg az egyes gabonaneműek értékesítéséről szóló törvény végrehajtási utasítása, mely részletes utmutatásokkal szolgál a törvény alkalmazására nézve.

Ezzel a nagyfontosságú törvénnyel minden földművelőnek tökéletesen tisztában kell lenni, mert különben súlyos károsodás érheti azok részéről, akik a földmivessé népközvetlenségére alapítják pizskos üzletheiket. Már is hírek vannak arról, hogy az ország számos helyén rászédtek a gazdákat; nyomtatékosan kérjük tehát olvasóinkat, hogy az alábbi kimerítő ismertetésnek a leggondosabb figyelmet szenteljék.

A törvény négy főkérdéssel foglalkozik: a gabonajegyzékkel, a gabonajelzálóval, a zöldhittel és a határidőpiaccal. Mind a négy kérdés egyformán nagyfontosságú; a gabonajelzáló bevezetését, a zöldhitteluzsora kiküszöbölését és a határidőiac megrendszabályozását a gazdatársadalom — mint ismeretes — évek sora óta sürgette.

A négy főkérdést, a törvény végrehajtási utasítása nyomán, az alábbiakban ismertetjük. Közlésünk teljes részletességgel foglalkozik mindazokkal a rendelkezésekkel, melyek a földművelőnek életében szerepet játszanak; a többiek pedig csak érinti, vagy elhagyja.

I. A gabonajegy-rendszer.

Mi a törvény célja? Hogy a termelőnek a termelési költségek fedezésére segítséget nyújtson.

Mikor lépett életbe a törvény? 1930. évi július hó 16-án.

Mit rendel a törvény? Azt, hogy búzát, rozst, kétszerest és búzát vagy rozst tartalmazó ocsut csakis gabonajegy kíséretében szabad eladni.

Árpára, zabra, kukoricára vagy más terményekre vonatkozik-e a törvény? Nem.

Mikor kell gabonajegyet követelni a gazdának? Akkor, ha gabonáját pénzért eladja; ha valamely tárgy vételára, vagy csereértéke fejében gabonát ad (például lovat vagy gépet vesz búzáért); ha bért vagy hasznóbért gabonában fizet (pl. épületrészt vagy fölöt bérel előre meghatározott mennyiségű gabonáért); ha a javára teljesített munka díja vagy bére fejében gabonát ad (például megjavíttatja az istálló tetejét és az ácsnak gabonával fizet).

Kitől kell tehát a gazdának a gabonajegyet követelni? Attól, aki a gabonát a gazdától megveszi, vagy a gazdától megkapja.

Ha valaki gabonát örököl, van-e szükség gabonajegyre? Nincs.

Melyik naptól kezdve és milyen esetben követelhet a gazda gabonajegyet? Minden olyan esetben, amikor a gabona átadása 1930. évi július hó 16-ika után történt.

Ha a gazda a gabonát már július hó 16-ika előtt átadta, de az órát július hó 16-ika után kapta meg, követelhet-e gabonajegyet? Nem.

Ha a gazda hányadrészes hasznóbérlő (feles, harmados stb.) és a hányadrészt átadja a föld tulajdonosának, követelhet-e tőle gabonajegyet? Nem. A törvény nincs tekintettel arra sem, hogy a hasznóbérlő és bérbeadó a mezőgazdasági munkák megosztása tekintetében hogyan állapodtak meg.

Ha a gazda valamely családtagjának átengedte földjét hányadrészcélra, vagy meghatározott mennyiségű gabonáért, követelhet-e családtagjától gabonajegyet? Nem.

Kit tart a törvény mezőgazdasági termelőnek? Olyan személyt, aki a mezőgazdasági termeléssel közvetlenül foglalkozik. Nem tekint azonban gazdának azt, aki a birtokát hasznóbérbe adta.

Mit tekint a törvény mezőgazdasági termelőnek? A mezőgazdaságot általában; tekintet nélkül arra, hogy gabona, kapás-növény vagy más termény termelésére van-e berendezve. A törvény tehát a szőlősgazdát, gyümölcsstermelőt, zöldskertészt stb. is mezőgazdának tekint, akire természetesen vonatkozik a törvény. (Például, ha egy szőlősgazda gabonát vesz háztartási célokra, nem köteles gabonajegyet adni az eladó gazdának.)

Ha valaki háztartási célokra szolgáló gabonát, vetőmagot, állathizlálásra szánt gabonát, gazdasági munkások bérfizetésére

szolgáló gabonát ad el gazdatársának, követelhet-e tőle gabonajegyet? Nem.

Ha olyan mezőgazda, aki maga gabonát nem termel (például szőlősgazda), gabonát vesz abból a célból, hogy vele hasznóbért fizessen, köteles-e az eladónak gabonajegyet adni? Igen.

Követelhet-e a gazda gabonajegyet attól, akinek gazdasági munkateljesítménye fejében adott gabonát? Nem. Ide sorolhatók: gazdatiszt, ispán, erdész, vincellér, gépész, gépkocsivezető, gazdasági eselések, aratók, sommások, egyéb munkások (például dohányosok a nekik adott előlegekre nézve), konvenció iparosok, cséplőgépvállalkozók, állatorvosok stb., akiknek gabonában fizet a gazda.

De követelhet-e a gazda gabonajegyet a szabótól, aki gabonáért varrt ruhát neki? Igen.

Követelhet-e a gazda gabonajegyet az orvostól, ügyvédtől, jegyzőtől, ha gabonában fizetett neki? Igen.

Követelhet-e a gazda gabonajegyet a lelkésztől, káplántól, hitoktatótól, kántortól, tanítótól, harangozótól, egyházfűtőtől, ha javadalmazás címén gabonát ad neki? Nem.

Követelhet-e a gazda gabonajegyet a községi bírótól, községi vagy közbirtokossági pártortól (csikóstól, gulyástól, csordástól, kondástól, juhástól), mezőőrtől, erdőőrtől, vadőrtől, hegyközségi őrtől, éjjeli őrtől, baktortól, csésztől, ha javadalmazás címén gabonát ad neki? Nem.

Követelhet-e a gazda gabonajegyet akkor, ha gabonát szolgáltat ki az egyházközségnek vagy hitközségnek egyházi adó fejében? Nem.

Kiknek van joguk a gabonát gabonajegy ellenében eladni? Természetesen a gabonatermelő mezőgazdáknak, további mindazoknak, akik a gazdától — a fentiek értelmében — gabonajegy nélkül kapják a gabonát.

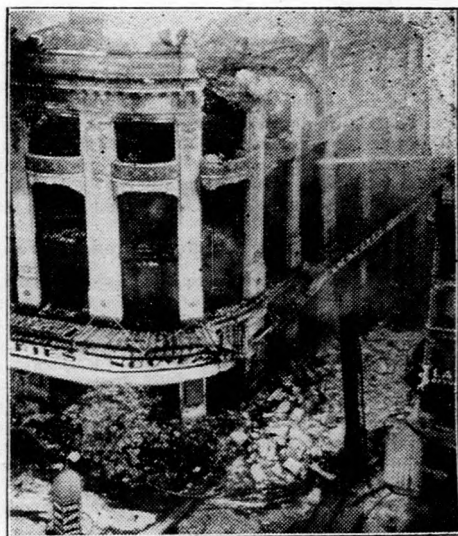
A hasznóbérbeadó eladhatja a hasznóbérről kapott gabonát gabonajegy ellenében? Igen, akkor, ha a bérlőtől a törvény alapján gabonajegy nélkül vehette át.

A gabonajegy.

Mi az a gabonajegy? A gabonajegy (melyet bolettának is hívják, de a törvény ezt az elnevezést nem használja) nem más, mint értékjegy, mely két részből áll, mégpedig gabonaelevélből és szelvényből. A gabonajegynek ára a gabona minden méter-mázsája után három pengő.

Milyen címletű gabonajegyek vannak? 10 kg. gabonáról 30 fillér, 50 kg.-ról 150 pengő, 1 mm.-ről 3 pengő, 10 mm.-ről 30 pengő, 50 mm.-ről 150 pengő és 100 mm.-ről 300 pengő értékben.

Kinek kell megvásárolni a gabonajegyet? Annak, aki megveszi a termelő gabonáját.

A párisi borzalmas áruházigés.

Hírül adtuk, hogy július hó 12-én Párisban, az egyik legnagyobb áruházigés martaléka lett. Képzünk az áruházigés még füstölő romjait ábrázolja.

Ki kapja a gabonajegyet? A vevő a gabonajegy szelvényét átadja a gazdának, a gabonalevelet pedig magának tartja meg. A gabonajegy szelvénye az eladó gazda számára — mint említettük — a gabona minden métermázsája után három pengős értéket jelent. A gazdának tehát a vevőtől minden alkalommal követelni kell az eladott gabonamennyiség után járó szelvényt.

Hogy bünteti a törvény a gabonajegy szelvényének és a gabonalevelnek meghamisítását? A bélyeghamisításra megszabott büntetéssel, két évig terjedhető fogsággal.

Bünteti-e a törvény azt, aki gabonát gabonalevel nélkül hoz forgalomba? Igen, a kiszabható pénzbüntetés a gabonajegy értékének tízszeresétől ötvenszereséig terjedhet.

A szelvények értékesítése.

Hogyan értékesíti a termelő a gabonajegy szelvényét? Az összegyűjtött és gondosan megőrzött szelvényekkel a községi előljárásnál fizeti az együttesen kezelt közadókat, a vagyonváltásföldiek és a földreformföldiek törlesztő részleteit és a községnél előírt egyéb közszolgáltatásait.

Ki fizetheti adóját a szelvényvel? A termelő mezőgazda, földbirtokos, földhasznóbérlő, részes, földhasznélvező; a gazdasági alkalmazott, de csak a munkateljesítmény fejében kapott és esetleg értékesített gabona szelvényeivel; a lelkész, tanító, egyházi és községi alkalmazottak, de csak a javadalmazás fejében kapott és azután értékesített gabona szelvényeivel; a malom, de csak a vámörlés fejében kapott és értékesített szelvényeivel.

Fizetheti-e a hasznóbérlő a szelvényvel a földtulajdonostól szerződésileg átváltott adókat? Igen.

A termelő eladhatja-e a szelvényt? Nem. A törvény ezt kifejezetten tiltja. Ha mégis akadnak ügynökök, akik a három pengős értéknél kevesebb készpénzért kínálnak a szelvényekért, a gazda utasítsa vissza. Ne dobjon el magától senki magasabb értéket azért, hogy az ügynök zsebébe töltsön.

A községi előljárással a szelvényeket milyen összegben köteles elfogadni? Az azokon feltüntetett érték teljes összegében, levonás nélkül, készpénz gyanánt.

Elfogadhat-e a községi előljárással feltűnően elrongyolt, megcsanokított szelvényeket? Nem.

Ha a termelő a hátralékok, továbbá a folyó évre előírt összes köztartozásait és azok járulékait teljes egészében szelvényvel már kiegyenlítette, mi történik a fennmaradó szelvényekkel? A fennmaradó szelvények értékét a községi előljárásságnál készpénzben kapja meg. Ismételjük azonban, hogy csak akkor kaphatja meg, ha valamennyi köztartozását már kiegyenlítette. Tehát azzal az indokolással, hogy a köztartozás valamelyik része még nem esedékes, vagy nem jogerős, vagy halasztás van rá, a szelvényekért készpénzvisszatérítés nem követelhető.

Ha valakinek több községben van adókötványa, hol válthatja be készpénzre a fennmaradó szelvényeket? A lakóhelye szerint illetékes községi előljárásnál; vagy ha több lakóhelye van, abban a községben, amelyben jövedelemadót fizet. Ha azonban a készpénzre beváltandó szelvények összértéke több mint harminc pengő, akkor a községi előljárásságnál követelheti annak az igazolását, hogy a többi községben köztartozással hátralékban nincs. A szükséges bizonyítványokat az illető maga köteles beszerezni az egyes községek előljárásságtól. Ezek a bizonyítványok bélyegmentesek és azokat díjtalanul kell kiállítani.

Büntető rendelkezések.

Mi történik akkor, ha olyan egyén kíván szelvényeket adófizetésre felhasználni, aki a törvény értelmében nem tekinthető termelőnek; vagy akkor, ha valamelyik termelő olyan mennyiségű szelvényt szolgáltat be akár adófizetés, akár készpénzre való beváltás céljából, mint mennyiségre nyitvánvalóan több, mint amennyit termékéből értékesíthetett? Ilyen esetekben a községi előljárásság a szelvények értékét nem válthatja be készpénzre, nem fogadhatja el adófizetésre, ellenben a szelvényeket visszatartja és jegyzőkönyvet készít, melyet felterjeszt a pénzügyigazgatóságához. A visszatartott szelvényekről a fél elismervényt kap. (A törvény ugyanis meg akarja akadályozni, hogy például valaki megszorult gazdatársától a hárompengős értékű szelvényeket, mondjuk, egy pengős készpénzárón megvásárolhassa és így illetékelen haszonhoz jusson.)

Milyen büntetésben részesül az, aki jogtalanul jutott a szelvények birtokába? A pénzügyigazgatóság megbírságolja. A bírság legkisebb összege a szóbanforgó szelvények értéke. A bírság jogossága és összege ellen a pénzügyminiszterhez lehet

fellebezni. Amint a bírság jogerős lett, a visszatartott szelvényeket a községi előljárásság a pénzügyminiszteri számvevőségnél küldi meg, a fél tehát elveszti azokat. Ha a bírság nagyobb, mint a szóbanforgó szelvények értéke, a különbözetet azonnal be kell hajtani.

A vámörlés.

Vámörlés díja fejében átadott gabonáért követelhet-e az öröltető gabonajegyet? Nem.

Mit értünk vámörlés alatt? Ha az öröltető saját gabonáját vagy egyéb terményeit a malomban feldolgoztatja és az abból származó összes őrleményeket kizárólag saját háztartásában, gazdaságában vagy állathizlalójában használja fel; továbbá, ha az öröltető saját gabonáját vagy terményét a malomtelepre vagy cserélő telepre beszállítja és ott őrleményt cseréli be, feltéve, hogy a cserébe kapott őrlemények ugyanolyan nemű terményből származnak és megfelelnek annak a mennyiségnek, melyet a malom vagy a csereltelep kiszolgáltatói köteles; továbbá, ha az uradalmak és gazdaságok eszedeltek, egyéb állandó vagy ideiglenes gazdasági alkalmazottak és nyugdíjasaik részére őrlést végeztenek.

Ha a gazda a malomnak elad gabonát, követelhet-e tőle gabonajegyet? Igen.

Hogy szabad a malomnak búzát, rozstot vagy kétszerest vámörlés végett átvenni? Csak tisztítás után.

Kié a tisztítás folytán nyert összes ocsu? Az öröltető.

Portás címén a malom a felörölt tisztított gabonának hány százalékát vonhatja le? Legfeljebb két százalékot.

Milyen kötelezettség terheli a vámörlő malmot? Ha a malom a vámörlés díját pénzben kapta meg, két százalékos forgalmi adót köteles fizetni. Ha nem gabonában, hanem más terményben kapta, akkor ennek értéke vagy az eladásból származó bevétele után kétszázalékos forgalmiadót köteles fizetni. Ha búzában, rozsban vagy kétszeresben kapta, akkor az ezen a címen átvett gabona minden métermázsája után három pengőt köteles a gabona értékesítésének előmozdítására szóló alapha befizetni. Ezenkívül köteles kétszázalékos forgalmiadót is fizetni, ha a gabonát felöröletlenül értékesíti, és a felemelt lisztforgalmiadót akkor, ha a gabonát őrlemény alakjában értékesíti.

Mennyi a felemelt lisztforgalmi adó? A duplanullás, nullás, egyes, kettes és harmas jelzésű liszt után tíz százalék; a négyes, ötös és hatos jelzésű liszt után három százalék; a rozsliszt után a minőségre való tekintet nélkül három százalék. A hatosnál magasabb jelzésű takarmánylisztek és korpá nem esnek forgalmiadó alá.

Ki fizeti a liszt forgalmi adóját? Mindenki, aki lisztet vásárol.

Mire fordítják a lisztforgalmi adót? Teljes összegében a gabona értékesítésének előmozdítására szolgáló alap javára.

Mit fizet az alap?

Miből származnak az alap jövedelmei? A gabonajegyek eladásából; befolyó összegekből; a vámörlő malmok által fizetendő összegekből; a lisztforgalmiadóból; továbbá más állami hozzájárulásokból (a dohányárak felemeléséből, a kávé, tea és fűszerek vámjának felemeléséből származó jövedelemtöbbletből stb.).

Milyen kifizetéseket teljesít az alap? Megtéríti a gabonajegy szelvényének értékét; a gabonának feldolgozatlan vagy feldolgozott állapotban külföldre való kiszállítás esetén megtéríti a gabonajegy értékét; liszt külföldre való szállítása esetén megtéríti az általános forgalmi adót; kifizeti olyan földbirtokosok állami földadóját, akiknek kataszteri tisztajövedelme ötven aranykoronát (ötvennyolc pengőt) meg nem halad.

Kinek a földadóját téríti meg az alap? Akiknek állami földadója (a földadó együttes összege, például több parcella után) a 11 pengő 60 fillért nem haladja túl.

A földadó pótlékait is megfizeti az alap? Nem. Ezeket az adózó köteles fizetni.

A falusi házak mellett lévő kis virágos kertek földadóját is kiegyenlíti az alap? Igen, ha a tulajdonosnak egyébként más földje után nincs ötven aranykorona kataszteri tisztajövedelme.

Megtéríti-e az alap annak a földadóját, akinek a község területén nincs mező vagy szőlőgazdasági célra használt földbirtoka, hanem csak háza mellett vagy attól külön álló mezőgazdasági művelés alatt nem álló területe? Nem.

II. A gabonajelzalog bevezetése.

A törvény második nagyfontosságú része a *gabonajelzalog* törvényes szabályozását foglalja magában.

Évtizedek óta sürgette a magyar gazdatiszadalom az ingó jelzalog-hitel bevezetését. Most végre megvalósult ez a kívánság, vagyis *július hó 16-tól* kezdve a gazda a kicsévelt gabonaneműkre, még pedig *buzdára, rozsrára, kétszeresre és árpdra*, amit nemcsak nyilvános közraktárba szállít, hanem otthon, a saját magtárában, esetleg a gabonaneműek megőrzésére alkalmas padláson raktároz el, *olcsó kölcsönt kaphat*. (Nem lehet azonban magtárnak tekinteni a ház egy kamráját, fészert, eslirt, pajtát, mert ezekben a gabonát rendszeres kezelni és megőrizni nem lehet.) A beraktározott gabona a gazda tulajdonában marad, *azt azonban jelképpéleg átadja a kölcsönt folyósító pénzüintézet megbízottjának*.

Ilyen zálogkölcsönök folyósításával a kormány elsősorban az *Országos Központi Hitelszövetkezetet* s annak kötelékébe tartozó *falusi szövetkezeteket*, továbbá a *Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetét* és a *Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségét* bízta meg. A klisemberek, vagyis olyan gazdák számára, akiknek nem termett több, mint 100 métermáza gabonájuk, csak ez a négy pénzüintézet fogja az ingó jelzalogkölcsönt folyósítani.

Több gabonával rendelkezők azoktól a bankoktól kaphatnak ilyen hitelt, amelyek tagjai a *Pénzüintézeti Központnak*, vagy azoktól a gabonakereskedőktől, akiknek a *Pénzüintézeti Központ* ilyen kölcsönök folyósítására engedélyt ad.

Az így felvett kölcsön csak *egyszeres lejáratu lehet*, tehát azt a gazda jövő aratáskor tartozik visszafizetni.

Az így kölcsön megszerzésénél az eljárás a következő: A gazda elsősorban megállapodik a *Hitelszövetkezettel* vagy a fent felsorolt pénzüintézetek, illetőleg engedélyes gabonakereskedők valamelyikével a kölcsön összegére nézve és a megállapodást *szervizdésbe* foglalják. Most *kérvényt* ír a gabonajelzalog bejegyzésére nézve és ezt beadja a községi előljáráson. (Ott, ahol a gabona a magtárban van.) A kérvényhez csatolja a *kölcsönszerződést* és a *szervizdés másolatát*. Ha a kölcsöntadó a Pénzüintézeti Központ tagja, vagy annak engedélyével nyújt

kölcsönt, be kell mutatni a Pénzüintézeti Központ *tanusítványát* is. A szerződés másolatát a községi jegyző hitelesíti és az okiratgyűjteménybe helyezi; az eredeti okiratokat pedig visszajuttatja a kölcsönt kérőnek. A gabonajelzalog bejegyzéséről, vagy a bejegyzés megtagadásáról aztán értesíti a feleket. A bejegyzés megtagadása ellen előterjesztéssel lehet élni a járásbíróshoz. Az előterjesztést nyolc nap alatt kell a községi előljárásnál beadni, vagy jegyzőkönyvbe mondani.

A községi előljáráshoz a gabonajelzalog bejegyzése vagy kitérőlése végett beadandó *kérvények illetéke* (bélyeg) a következő: ha a kölcsön összege nem több, mint 500 pengő: 50 fillér; ha ezer pengőnél nem több: 1 pengő; ha ötezer pengőnél nem több: 2 pengő; ha tízezer pengőnél nem több: 5 pengő.

A *gabonajelzalog bejegyzése, átruházása és törlése nem esik illeték alá*.

Ha valaki a községi jegyzőtől hiteles tanusítványt kér arról, hogy gabonájára gabonajelzalog nincs bevezetve, a jegyző köteles ilyet kiadni neki. A tanusítványra bélyeg nem kell, a kiállításért azonban a község javára két pengő fizetendő.

A jelzalog bejegyzése után a pénzüintézetnek egyik megbízottja, vagy más hozzáértő egyén megtekinti a beraktározott gabonát s amennyiben azt a termelő a törvény előírása szerint raktározta be s annak további gondos raktári kezelését (lapátolását, forgatását, stb.) biztosítottnak látja, jelképpesen zálogba veszi a lekötött terményt, kiállítja a szükséges okiratokat s nyomban intézkedik a kölcsön folyósítása tárgyában.

Ugy az új, mint a régi gabonára lehet ilyen kölcsönt kapni, *de csakis olyan termelőnek, akinek a termését már előzőleg bíróság le nem foglalták s aki már előre nem vett fel kölcsönt a termésére*.

Ott, ahol már valaki előre eladta a termését, vagy akinél a termését köztartozás fejében már régebben lefoglalták, vagy ahol a termés *pereskedés tárgyát képezi*, ott jelzaloghitelre számítani nem lehet. A termelőt igen szigorúan bünteti a törvény, ha mégis megtevesztéssel akarna pénzhez jutni.

III. Termények eladása betakarítás előtt, papirosbuza.

A törvénynek ez a része az úgynevezett *zöldhitelre* vonatkozik. Igen sok termelő már a lábán álló temnésére is kénytelen volt drága kölcsönt felvenni, vagy előre eladta a reménybeli termését. A zöldhitellekkel kapcsolatban tömérdek panasz hangozott el, éppen azért a kormány az új törvényben gondoskodott arról is, hogy a zöldhitelt igénybe vevők a terményértékesítés új rendje bekövetkeztében ne károsodjanak.

A törvény kimondja, hogy az a gazda, aki termésének egy részét betakarítás előtt előre eladta, *nem köteles több és más minőségű terményt átadni, mint amennyi és amilyen neki termelt*. Ha azonban vételár fejében *nagyobb összeget* vett fel, mint amennyi ennek a termény mennyiségnek megfelelt, a többi a kamatokkal együtt készpénzben köteles visszatéríteni.

A *július hó elseje előtt eladott terményeket a gazda cséplés után tartozik a vevőnek leszállítani* még abban az esetben is, ha a kölcsönkérés napján alacsonyabb volt a terményeknek ára, mint az átadás napján. *A gazdának joga van azonban azt követelni*, hogy a termény átadásakor a vevő a *mai gabonáknak megfelelő összeget* fizesse a szállított terményekért, levonva belőle a vételárelőleg utáni kamatot. A kamatlábat a vételárelőleg kifizetése idejében a rövidlejáratu kölcsönösknél szokásos kamatláb szerint kell számítani. A gabonaszelvény értékét természetesen a mai magasabb árákba be kell tudni.

Például: A gazda május hó 1-én előre eladott 10 mázsa búzát mázsánként 15 pengőért, összesen 150 pengőért. A búzát július hó 31-én leszállítja a vevőnek. Ezen a napon a buza helyi piaci ára 18 pengő volt, tíz mázsáé tehát 180 pengő. A két ár közötti különbözet 30 pengő. A 150 pengő 12 százalékos kamata két hónapra 3 pengő. Ez az összeg megilleti a vevőt. A gazda tehát az átadás napján követel a vevőtől 30—3=27 pengőt és a tíz métermáza gabonának megfelelő gabonaszelvény árát, vagy a gabonaszelvényt: 30 pengőt, *összesen 57 pengőt*. Ha már most a vevő nem hajlandó a vételárat így megfizetni, akkor a gazda nem köteles 10 mázsa búzát átadni, hanem csak *7 mázsa és 28 kilogrammot*. Ezt a számot a következőképpen nyerjük: A gazda a vevőtől kapott 150 pengőt, ehhez hozzáadja a kamatot = 153 pengő. Ennyi jár a vevőnek. Az átadás napján azonban a buza piaci ára nem 15 pengő volt, hanem 18 pengő, ehhez hozzáadva a gabonaszelvény értékét, mázsánként 3 pengőt, összesen 21 pengő. Ha már most 153 pengőt elosztunk 21 pengővel, eredményül kapunk 7.28 métermázsát.

Ha a gazda a terménynek helyben való átadásán tulmenő kötelezettséget is vállalt, például *fuvarovást*, vagy a *fuvarköltség viselését*, vagy más egyebet, akkor ennek a szolgáltatásnak megtérítését is jogosan követelheti a vevőtől, még pedig úgy, hogy kiszámítja ennek a szolgáltatásnak egy-egy métermázsára eső értékét és megtéríti a vevővel.

Ha a felek nem tudnak megegyezni, úgyzóval ha vitássá válik a dolog, az illetékes kir. járásbíróságok fognak dönteni *nem peres eljárás* útján. Egyszerű kérvényben fel kell sorolni a létrejött ügylet körülményeit, vagy pedig a járásbírósnál jegyzőkönyvbe kell mondani az eladás körülményeit s a *bíróságok nyolc napon belül határnapot tüznek ki az ügy tárgyalására*, sőt ilyen vitás ügyet a bíróságok idézés nélkül is tárgyalhatnak a rendes törvénynapokon, ha mindkét fél megjelenik és elhozza magával a szükséges okmányokat, esetleg tanukat. A bíróság az eset elbírálásánál nem köteles igénybe venni a felek által előterjesztett bizonyítékokat, hanem a bíró a saját személyes tapasztalataira is támaszkodhatik úgy a helyi piaci ár, mint pedig a kölcsön kamatának megállapítása tárgyában. A bíróság a végzésben azt állítja meg, hogy mekkora a vételár, illetőleg mennyi az átadandó termény mennyisége. *A végzés ellen felbontásnak helye nincs*.

A fenti rendelkezések minden mezőgazdasági terményre vonatkoznak. A törvény az 1930. évi január hó 1-től kötött megállapodásokra vonatkozik.

A törvény intézkedik a *tőzsdéi határidőügyletekről* is és kimondja, hogy a jövőben *csakis valóságos raktáron levő terményt lehet a tőzsdén eladni*, nem úgy, mint eddig, amikor már a jövő évi májusi búzára, vagy rozsrára is kötöttek ügyletet a börzespekulánsok.

A szegény nép kenyere nem drágulhat!

A kormány rendeletet adhat ki, amely szabályozhatja az ipari kenyérsütést, a kenyér árát, az őrlési díjat és a porlási százalékot. A végrehajtási rendelet erre vonatkozólag azt mondja, hogy a kormány ebben az irányban akkor fog rendeltileg intézkedni, *ha azt a bekövetkezendő események és viszonyok szükségessé teszik, vagyis, ha indokolatlan árdrágítást fog tapasztalni*.

Tüzlótvonat erdőtüz elfojtására.

Az Északamerikai Egyesült Államokban minden esztendőben őrjási kiterjedésű erdőtüzek vannak. Mostanában tüzlótvonatokkal kísérleteznek, melyek veszedelem esetén azonnal a helyszínére rendelhetők. Képzünk egy tüzlótvonatot ábrázol.

A gabonaértékben vagy gabonában teljesítendő szolgáltatások.

Az új törvény erre vonatkozólag a következőket rendeli:

Ha valaki például egy katasztrális hold földet bérel két métermázsza buza vagy rozs piaci áráért, akkor ezt az árat készpénzben köteles a bérbeadónak átadni. A bérbeadó nem követelheti tőle a gabonajegy árát, de a bérlő sem vonhatja le a gabonajegy árát.

Ha valaki például egy katasztrális hold földet bérel két métermázsza búzáért vagy rozsért, és annyi gabonát termel, hogy abból háztartása és gazdasága szükségletének fedezésén felül a hasznóbért terményben is kiszolgáltathatja, követelheti a bérbeadótól a gabonajegy szelvényét. Ebben az esetben ugyanis a bérlő termelőnek számít. A felek azonban megállapodhatnak abban, hogy a bérbeadó a gabonajegyet csak később szerezzé be. Félévnél hosszabb haladékba a bérlő nem köteles beleegyezni. Ha a felek másképp nem egyeznek meg, a bérlő a gabonajegy-szelvény értékének megfelelő gabonát biztosítékkal visszatartathat.

Ha valaki például búzát vagy rozsot egyáltalában nem termel, vagy nem termel annyit, amennyiből a természetbeni szolgáltatást is teljesíthetné, úgy hogy a szükséges búzát vagy rozsot gabonajegy kíséretében kell megvásárolnia, akkor a felek a gabonajegy megszerzésére szükséges költség méltányos megosztásában megegyezhetnek. Ha nem tudnak megegyezni, akkor a bérlő buza vagy rozs helyettesek a szerződés szerinti teljesítés helyén és napján fennálló piaci árat köteles készpénzben beszovaltatni. Ebből azonban a gabonajegy értékét nem vonhatja le.

A fentiek természetesen minden olyan jogviszonyra vonatkoznak, melyekben a szolgáltatás búzának vagy rozsának piaci árában, vagy valóságos búzának és rozsának kiszolgáltatásában van meghatározva.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Bethlen István gróf miniszterelnök megkezdette nyári szabadságát és a somogy megyei Inke községbe, bérletére utazott. A miniszterelnök azonban nyári szabadsága alatt is kapcsolatban marad a politikai élettel, sőt a legfontosabb ügyekben feljön a fővárosba.

Az Egységspárt a nyári szünet alatt néhány értekezletet fog tartani. Az első ilyen értekezletet augusztus havában Balatonfüreden, a másodikat pedig szeptemberben Lillafüreden rendezik. Ezeken az értekezleteken maga a miniszterelnök is résztvesz.

Bethlen István gróf miniszterelnököt szabadságának tartama alatt Vass József népjóléti és munkaügyi miniszter helyettesíti.

A Kormányzó Ur Borbély-Maczkó Emil országgyűlési képviselőt kinevezte Borsodmegye főispánjának. Az új főispán a képviselőház elnökének bejelentette lemondását miskolci mandátumáról. Miután Miskolcon lajstromos szavazás alapján választották meg Borbély-Maczkó Emilt, most a lajstromban következő vitéz Görgey László dr. veszi át a város mandátumát.

A kormány tagjai július 18-án, pénteken délelőtt Vass József helyettes miniszterelnök elnöklése alatt minisztertanácsot tartottak, amelyen legelső sorban a kisipari hitel kérdésével foglalkoztak. A minisztertanács hozzájárult a pénzügy- és kereskedelemügyi miniszter által elfogadott tervezethez, amely tízmillió pengős hitelt irányoz elő a kisipar céljaira. A tízmillió pengő kiutalása már meg is történt. A továbbiak során a minisztertanács a munkahány kérdésével foglalkozott.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Magyar felszólalások az Interparlamentáris Unió tanácskozásain.

Most folynak Londonban az Interparlamentáris Unió (a nemzetek parlamentjeinek kiküldöttjei) tanácskozásai. Magyar részről Berzeviczy Albert beszéde keltett nagy feltűnést. Beszédében az általános leszerelést és a fegyverkezés korlátozását sürgette és rámutatott arra, hogy a legyőzötteket lefegyverezték ugyan, de a győztes államok semmit sem tettek tíz év óta az általános leszerelés tekintetében, sőt valóságos fegyverkezési verseny folyt, amelyet a Népszövetség sem akadályozott meg.

A kisebbségi kérdés vitája során Szüllő Géza, a cseh parlament magyar pártjának képviselője, mindenképp azt szögezte le, hogy vannak olyan kisebbségek, amelyek sohasem voltak többségben és vannak olyanok, amelyek csak a békeszerződések következtében váltak kisebbségké. Ezek az utóbbiak a legszerencsétlenebbek, mert őket lefokozták és megakasztották természetes fejlődésükben. Népszavazást kell tehát elrendelni mindazoknál a nemzeteknél, amelyeket nemzeti államból kisebbséggé fokoztak le s a világ figyelmét erről a helyről hívja fel arra, hogy a kisebbségi kérdés csak így oldható meg.

Megkezdődtek a magyar-román és jugoszláv agrár-tárgyalások.

Július hó 21-én, hétfőn kezdődött meg Bukarestben Románia, Jugoszlávia és Magyarország mezőgazdasági képviselőinek értekezlete. Magyar részről a tanácskozás az OMGE képviselőiben Mutschenbacher Emil és Kornfeld Móríc báró, az Országos Mezőgazdasági Kamara képviselőiben Koós Mihály vesznek részt. Velük együtt utazott el Nickl Alfréd követ és rendkívüli meghatalmazott miniszter is. Az értekezlet céljáról és kilátásairól mai számunk vezércikke tájékoztatja az olvasót.

Feloszlatták a német birodalmi gyűlést.

Az elmúlt héten a német birodalmi gyűlés Brüning birodalmi kancellár kormányát tizenöt szótöbbséggel leszavazta, mire a kancellár felolvasta Hindenburg birodalmi elnöknek a birodalmi gyűlés feloszlításáról szóló rendeletét. A birodalmi gyűlés feloszlítását az a körülmény idézte elő, hogy a szociáldemokrata párt nem járult hozzá a kormányhoz ahhoz az elhatározásához, hogy a nemrég kibocsátott, ugynevezett szükségrendeletekkel kormányozva hajtja keresztül a pénzügyi válság megoldására irányuló intézkedéseket. Az új választásokat a kormány szeptember hó 14-ére tűzte ki. A pártok harca a mandátumokért máris nagy mértékben megindult.

Tiszaújlaki bajuszpedró

csak a ROYKÓ névvel és rózsaszínvéjeggel valódi.

A magyar kormány válasza a Briand-memorandumra.

A magyar kormánynak a Briand-memorandumra adott válaszcikkjét *Walko* Lajos külügyminiszter az elmúlt héten nyújtotta át *De Vienne* budapesti francia rendkívüli követ és meghatalmazott miniszternek. A magyar válasz lényeges pontjai a következők:

A magyar kormány legnagyobb figyelemmel tanulmányozta az európai államok szövetségének megszervezésére vonatkozó emlékiratot, de egyuttal szükségét látja annak, hogy kifejezést adjon néhány olyan gondolatának, amelyek mérlegelésre elkerülhetetlenül szükségesek ahhoz, hogy valóban elérhető legyen az emlékiratban megjelölt véggél: „Egyesülni, hogy élhessünk és gyarapodhassunk.”

Az emlékirat olyan alapelvet fejez ki, amely bizonyára meg fogja nyerni mindazoknak az államoknak egyöntetű hozzájárulását, az európai szövetség megszervezésének nagy munkájában való részvételre felszólítottak. Ez az elv az államok feltétlen szuverenitása, (függetlensége) tökéletes egyenjogúságuk a terembe vett egyesülés keretén belül. A magyar kormány azonban rá kíván mutatni arra, hogy egyes államok között ma fennálló bizonyos egyezmények, ellentétben állanak az emlékiratban lefektetett és az európai közösség békés megszervezését célzó elvekkel.

A magyar kormány kifejezetten hozzájárul az emlékirat azon elvéhez, hogy az európai együttműködés nem irányulhat a Népszövetség tekintélyének gyengítésére. Egyebekben a magyar kormány megjegyzi, hogy — noha teljesen tisztában van azzal, hogy a tervbe vett konferencia a békeszerződés revíziójával nem fog foglalkozni — mégsem volna abban a helyzetben, hogy a kérdés olyan megoldásához járuljon hozzá, amely a revízió lehetőségét a jövőre kizárva, a békeszerződések által teremtett mai helyzetet megváltoztathatatlanná tenné.

Egy másik kérdés, amely beható vizsgálatot érdemel, az államok rangegyenlősége az új szövetség tervbe vett szerveinek keretében. Ez a rangegyenlőség a Népszövetség mai szervezetében nem létezik.

A magyar kormány nem mondhat le arról, hogy el ne vessen a nemzeti kisebbségek kérdését, mint olyan kérdést, amely közelebről érinti Magyarországot, mint bármely más európai államot. A magyar kormánynak a kisebbségek kérdésének felvetésével egyedül célja az, hogy ismételtel felhívja a figyelmet erre az életbevágó kérdésre, amely kérdés kielégítő megoldás hiányában egyszerűen az európai kontinensen uralkodó békés törekvéseknek, másrészt a tervbe vett cél sikerének egyik legkövetlenebb akadályává válna.

A magyar kormány teljesen megérti, hogy azok a kérdések, amelyeket fentebb érintett, nemkülönben azok, amelyeket, értesülései szerint, más kormányok vetettek fel, nagyon nehezen oldhatók meg és a konferenciát nagyon komoly és bonyolult feladat elé fogják állítani. Ennek a tekintetbevételével felveti a kérdést, hogy nem volna-e helyes Briand urnak múlt év szeptemberében Genfben annyi ékesszólással kifejtett első elgondolását előtérbe állítani és előbb a gazdasági téren való együttműködés megszervezésére törekedni? A magyar kormányt e véleménynyilvánításánál két szempont vezeti. Egyrészt az, hogy a világgazdasági krízis, különösen a háború következményeit még ki nem hevert Európára súlyosodik és így az európai közgazdaság helyreállítása látszik a legégetőbb feladatnak. Másrészt pedig a magyar kormány meg van győződve arról, hogyha sikerülne gazdasági téren bizonyos együttműködést megvalósítani és bizonyos ellentéteket kiküszöbölni, ez kedvező légkört teremtene a legfontosabb politikai kérdések megoldására is.

Egyébként a magyar kormány képviseltni fogja magát az egybehivandó európai konferencián.

Milyen segítségben részesültek a hegyaljai szőlősgazdák?

A tokajhegyaljai szőlősgazdák megsegítésére indított akció befejezést nyert. *Szöll* József főispán, az akció kezdeményezője és a vezetésre küldött kormánybiztos a sikerrel oldotta meg a kétségtelenül nehéz feladatot.

A földmivélségi kormány egyfelől 2,200.000 pengőnek a szőlősgazdák között kölcsönként való szétosztását tette a kormánybiztoság feladatává, másfelől a szőlők rekonstrukciójával kapcsolatban olyan pincészeteket létesítést, amely részben egyöntetű típusok előállítására, részben termelői minőségi borok kezelésére és értékesítésére alakuljon.

Mintegy másfélszer kölcsönkérvény érkezett be s körülbelül 4000 kataszteri hold szőlőterületre adtak a rendelkezésre álló pénzből különböző fajtaú (teljes újjátelepítési, továbbá feljavítási, művelési) segélykölcsönöket.

A kölcsönigényléseknek igen méltányos kezelésére vall az, hogy a kölcsönigényléseknek mintegy 90 százalékát kielégítették. Az akciónak különleges feladata volt az ugynevezett tokajhegyi fagykárakció, amellyel az 1928. évi őszi és az 1929. évi tavaszi fagykároktól elpusztított, mintegy 200 holdnyi tokajhegyi szőlőterület teljes újjátelepítését és hazai alanyokkal való beültetését tették lehetővé.

Az államkölcsön folyósításán kívül a kormánybiztoság kedvezményes áru hazai szőlőesszót, karót és rögálcot is osztott ki a szőlősgazdák között. A kölcsönakciónál a nagyobb jelentőségű volt a borvidék szétforgácsoltan kiűködő termelőinek abba a pincészetekbe való tömörítése, amelyet *Szöll* József kormánybiztos „Tokajhegyaljai Bortermelői Pincészetekbe általi ellenőrzés alatt” elnevezéssel a múlt ősz során alapított meg Sátoraljaújhegyen, azzal a rendeltetéssel, hogy ez a tokajhegyaljai borértékesítési probléma megoldásának uttörője és hathatós tényezője legyen. Ez a szövetkezet immár, mintegy fél-czernyi taglétszámmal rendelkezik és tagjaitól — eddigi rövid fennállása óta is — már több ezer hektoliternyi bort vett át, úgy, hogy a borra a gazdáknak megfelelő összegű előlegeket adott.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A földieper termelésének haszna.

Irta: Zsüinszky Lajos dr.

Tejjel és mézzel folyó Kanaánnak nevezett Csonk hazánkban még most a többtermelésre való buzdítás folytán intenzívebbé vált gazdálkodás korában is kevés gazda helyezt szult a földiepertermelésre. Pedig ha tudnák gazdálkodóink, hogy 25—30 év előtt Amerikába kivándorolt honfitársaink azon része, mely Ung, Ugocsa, Bereg és Szatmár megyéből telepedett át a Mexikói öböl 90—100 Fahrenheit fokú meleggel öt hónapon át megáldott agyagos, homokos földű, maláriás vidékére, ahol New-Orleánstól 50 km. távolnyira Árpádhon név alatt alapított a Louisiana állambeli Albany határában magyar telepet, kis holdanként 800—1000. dollárt „csinál” az ott közönségesen berry-nek nevezett földieper termeléséből, talán mégis ráfanyalodnának erre a termelési ágra.

Nem mese, amit fentebb mondtam. Magam is tapasztaltam, hogy való igaz. És Louisiana állam kormányának mezőgazdasági kiadványaira is hivatkozom, melyekben dicséretleg emlékeznek meg a magyarok szorgalmának eredményéről és évről-évre jutalmakkal buzdítják őket további sikerekre, nagyobb mérvű epertermelésre. Ugyancsak minden esztendőben ellátják őket újabb és újabb felszerelésekkel, kézikapától kezdve szeszefző gépig, és építenek terményeik számára a vasuti állomás tövében raktárakat. Mert csoda növény ám a földieper. Munkás kezek szorgalmáért busásan fizet.

Már karácsony táján, amikor ott körülbelül 18—20 C. foknyi langyos-meleg időjárás van, virágozni kezd a

palánta. Azután kuszki, szaporodik és terem négy hónap után. Május első felében van a szüretje. E hó második felében már a borát és a pálinkáját isszák. Ezeknek a saját készítményű szesz italoknak a készítése és élvezete a család nagyságához mérten 100—200 gallon mennyiségig megengedett dolog. S minthogy a kifőzött mennyiséget nem ellenőrizteti az állam szigorúan, természetesen, hogy minden kisgazdának két-háromannyi bora és pálinkája van évente a pincéjében, mint amennyit a törvény megenged.

Megjegyzem, hogy szomszédságukban németek és dánok telepedtek meg, akikkel azonban kevésbé rokonszenveznek az amerikai hivatalos emberek és farmerek. Igaz, hogy ezek félannyi eredményt is ritkán produkálnak, mint a mi véreink, akik bizony — akár csak itthon, aratás idején — éjjel-nappal dolgoznak családjuk összes tagjaival együtt, (még a csecsemőt is kiviszik a bery-földre), s csak a forróság beálltával, délelőtt fél 11 óra tájban vonulnak be szeder, akác, fűz, fenyő, ecet és bodzafák lombja által beárnyékolott tanyájukra, s betelerlik a legelőkről és erdőkből jószágait is. Ott időznek sütogetve, főzögetve, s egy-két órára le is pihenve, délután négy óráig, amikor ismét folytatják a külső munkát késő estig. A berry t. i. azt kívánja, hogy mindig rajta legyen a gazda szeme és keze.

Ha a szentendrei szigeten földiper termeléssel foglalkozók is így dolgoznának és elsajátítanák az általam, mint volt árpádhoni termelő által nekik egyes helyeken már megmagyarázott módszert és talajjavítást, akkor a budapesti piacon, csemegekereskedésekben és elsőrangú éttermekben sokkal korábban és dupla áron lehetne értékesíteni a földieper terméseket.

A talajjavítás és amerikai termelési mód nem boszorkányság és könnyen elsajátítható. Néhai való jó Ugron Gábor mondta, mintegy harminc évvel ezelőtt szilágyosombói képviselőjelölti programbeszédében, előre tudva, hogy kormányparti ellenjelöltje megválasztásának érdekében az ő választóit akadályozni fogják a szavazóbizottsághoz való eljuthatásban, miszerint „a gyorsaság nem boszorkányság, az én embereimnek már 48 órával a választás kezdete előtt Somlyón kell lenniük.“ S ezzel a mottóval győzött is. A mi termelőinknek is csak akarniok, még pedig erősen akarniok kell, hogy a földieper előbb legyen piacra vihető s így jobban jövedelmezzen nekik, s nem lesz lehetetlen 800—1000 pengős eredményt elérniök magyar holdanként. Bárkit szívesen hozzásegítek ilyen terméshez Budapest közelében. A földieper termelésének előmozdítását azonban legbiztosabban

Élőkép a paraszniai levente-egyesület rendezésében.

(Lásd a szöveget!)

azáltal vélném elérhetőnek, ha a földmivelésügyi minisztériumban helyeznének erre nagyobb súlyt és 4—5 holdas mintaépítést létesítenének valahol a Dunapartján, esetleg az ugynevezett Luppaszigeten, melynek vízenyős talaját erre megfelelőbbnek tartom.

A tanyák lakóinak ivóvize.

Most két éve kint jártam egy délpestmegyei tanyavidek egyik negyvenholdas gazdájánál. Nem az én ügyemben, hanem az övében... Ott is kellett ebédelnem. Szívesen marasztott, szívesen is látott. Istenem, hát azt adott szegény, amije volt... És én ettem, amennyit en nem kellett... Aztán borral kínált. Inkább hordó, mint borizó volt a gazda bora. Megköstölés után szerényen bevallottam, hogy én bizony vizet szoktam inni... És érdeklődtem, hogy jó-e az ivóvizük? Egyhangulag kijelentették, hogy: igen, jó. Azután hoztak belőle. A víz: zöldessárgás, mattszínezetű volt. Az ize? A színéhez találó... Ebéd után körülnéztem a tanyaudvaron. Az egyetlen gémeskut az udvar egyik sarkában volt. A kuttól balra, pontosan négy lépésnyi távolságban, állott egy 8—10 darabra való sertésöl. Jobbra pedig, ugyancsak akkora távolságban, kezdődött az istálló. Mindkét épület valamivel, legalább egy-két arasszal, magasabban feküdt, mint a kut széle és igen jól kivehető volt, hogy: innen is, onnan is egyenesen a kutba kell szívárognia, sőt: folytania is — a trágyalének!... És ezt a pompás kis miazma-kutforrást akkor hazajövet én mindjárt meg is irtam. Kezdték is a kérdéssel illetékes helyeken foglalozni. De csak kezdtek és nem folytatták!... Miért?

(T. N. L.)

Apró jó tanácsok.

Harapós ló leszkoltatása a harapásról. A minap éjjel egy háromórás kocsiutat kellett tennem messze, csonka országnak szélén. Két fiatal, tüzes szürke ló volt a kocsis elé fogva. Gyönyörűen mentek. A rudasnak azonban volt egy ostoba rossz szokása. Pontosan minden negyedórán odakapott a nyerges nyakába és igyekezett jól harapni rajta. Persze ez nem járt minden következmény nélkül. Egy párszor majdnem az árokba vitték a kocsit... Ilyen eset nem is nagyon ritkán fordul elő. Azért írom meg. A gazdának a következő tanácsot adtam. Kérjen az állatorvostól valami ártalmatlan, de erősen keserű, rossz illatú, ragadós kenőcsöt (például kátrányt) és azzal, két-három befogás előtt, kenje végig be a nyerges ló nyakát... Aztán, ha negyed-szeri befogás után a csikó már a be nem kent nyakhoz nem kapkod, ezt írja meg nekem. A levél ma megjött. A szürke a rossz szokásból kigyógyult. Meg kell próbálni! (T. N. L.)

Az idej aratásból ismét azt a tanulságot vonhatjuk le, hogy oly területeken, hol gyakran kell a korai aratással számolnunk, mint hazánkban is, olyan gabonafajtákat kell termelnünk, melyek már természetből fogva koránérők, mert a rövid tenészszeidejű fajtákat a korán beálló melegek is a fejlődésnek már oly előrehaladott állapotában találják, hogy kevesebb kárral vagy kár nélkül érhetnek be. Viszont a későbbi, hosszú tenészszeidejű fajták, bármily bőtermők legyenek is, már természetüknél fogva kevésbé tudnak ellenállani a nagy melegeknek s inkább éri őket a hűtés következtében „megszorulás“.

Hordás végeztével, ha a talaj állapota megengedi, folytassuk az ugarolást. Ha nem szántunk, használjuk fel az igát arra, hogy a majorban, trágyatelepeken felgyűlt trágyát hordjuk ki a trágyazandó földek sarkába s ott földdel burkoljuk, lehetőleg pedig sározzuk be. Ha így azután a trágyázás ideje elérkezik, könnyű lesz gyorsan széttergetni s azonnal elszántani, semmi esetre se teregessük szét a trágyát anélkül, hogy azonnal alá ne szántanók.

A filoxera száraz időben feltűnően szaporodik. Aki tehát székéneggel való gyérítéssel tartja fenn szőlőjét, most székéneggezen, amikor már levirágozott és megkötött a szőlője. Ha a talaj nagyon cserepes, repedezett, akkor inkább várjunk be egy gyenge, jótékony esőt, hogy a székéneg-gázok a repedéseken el ne illan hassanak. Egyébként pedig a gyérítést a nyár folyamán egészen az érésig folytatni kell.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATARSADALMI HIREK

Tenyészkosvásár Miskolcon.

A juhtenyésztő gazdaközönség körében nagy népszerűségnek örvendő felvidéki tenyészkosvásárt — értesülésünk szerint — ez évben augusztus hó utolsó vasárnapján rendezti a *Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara Miskolcon*. A tenyészkosvásár iránt megnyilvánuló érdeklődés biztosítja azt a sikert, amelyet ez az intézmény a juhtenyésztés körében elérni kívánt. A múlt évben a vásár az időközben fellépő száj- és körömfájás miatt elmaradt. Annál indokoltabb, hogy ez évben a vásár megtartassék, melynek érdekében a szervezési munkálatokat a kamara széles körben megindította, melynek kapcsán keresi az összeköttetéseket, hogy a vásárra már eddig is jelentkezett kiváló tenyészetek anyagának értékesítésére ne csak belföldi, hanem külföldi vásárlókat is biztosítson. Ebben a törekvésében a *Mezőgazdasági Exportintézet* támogatja a kamarát.

Újabb előleget kapnak a dohánytermelők.

A pénzügyminiszter az ötholdas és azon felüli dohánytermelőknek a már eddig engedélyezett holdankénti 80 pengős előleget kivül, *további 80 pengős rendkívüli előleget engedélyezett*. Az előleget kérvényezni kell, s csak azok kapják, akik megfelelő fedezetet, illetve kezest tudnak felmutatni.

Újfajta gabonakártevőt fedezett fel a rovartani intézet.

A földművelésügyi miniszter leiratot intézett Szeged város hatóságához, amelyben arról értesíti, hogy a *budapesti állami rovartani intézet egészen újfajta gabonakártevőt fedezett fel*. A miniszter ennek alapján elrendelte, hogy a gazdák járásokonként és pedig minden járáshól három gazda legalább tíz deka idei buza-termést szolgáltatasson be a gazdasági felügyelőséghez vizsgálat céljából. A szegedi gazdasági felügyelőség már meg is tette a szükséges intézkedéseket a földművelésügyi miniszter rendeletének végrehajtására. A gazdasági felügyelőség kijelentette, hogy Szeged vidékén új gabonabetegséget még nem észleltek. Szűrványosan előfordult a gabonarozsda, a szemek üszkösödése, ennek azonban nagyobb jelentősége nincs.

Bolettaspekulánsok Szegeden.

A szegedi piacon alig jelent meg a boletta, máris vissza-áznak egyesek a gazdaközönség tájékozatlanságával. Ennek megakadályozására a szegedi gazdasági egyesület beadványt nyújtott be a város hatóságához, amely szerint egyes ügynökök, gabonabevásárlók, úgy értelmezik a gabonalegy módszerét, hogy *levonják a kiakudott árból*. Voltak gazdák, akik áldozatul estek az első napon ennek a ravaszágnak, amellyel egyesek a maguk előnyére károsították meg az eladókat, akik így estek a törvényesen nekik ígért felártól. A gazdasági egyesület sürgős hatósági intézkedést kért. Kéri, hogy figyeltesse ki a város naponta a gabona árnyében levő tőzsdei árat a piacon.

A baconkivétel nehézségei.

A mezőgazdasági kivétel fejlesztése körül elért eredmények között igen jelentős volt, hogy sikerült megnyitni az angol piacot a *magyar termelésű bacon előtt*. Ezt a husszalonnát olyan szedett sertésanyagból állítottuk elő, amelynek hízalásra való beállítása nem jöhetett számba és ami így a bacongyártás révén megfelelően értékesült. A bacongyártás fejlesztése abból a célból, hogy a magyar bacon az angol piac márkás áru közé kerüljön, szükséges volt hussfertésnyésztésünk nagyvonalú kifejlesztése. Ebben az irányban a munka megindult és figyelemreméltó eredményeket tud már eddig is felmutatni. Az utóbbi időben azonban a baconkivétel körül *nehézségek mutatkoznak*. Olyan áru is kikerült ugyanis az angol piacra, amely az ottani igényeket kielégíteni nem tudta, s kényszerértékesítése kedvezőtlenül befolyásolta az áralakulást. Ez a körülmény ismét időszelvé tette a *bacon márkázásának gondolatát, amelyet a Mezőgazdasági Exportintézet már felvetett*.

Óriási szélvihar Budapesten. Július hó 18-ról 19-re virradó éjszakán rendkívül nagyerejű szélvihar pusztított Budapesten. A gyorsvonati sebességgel dühöngő orkán sok helyen betörte a nyitva hagyott ablaktáblákat, a fákat gyökerestől kitépte, a telefon- és távíróvezetéseket kidöntötte és megrongálta. A Duna mentén különösen erős és nagyerejű volt a szél. A főváros határában, a Római-fürdőnél, *Csóka János lakatos csónakja felborult,*

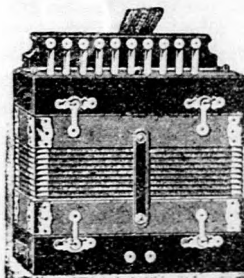
a közelben állomásozó motoros mentőcsónak azonban hamarosan kimentette. *Reiner Miklós kereskedő is felborult csónakjával, de a mentőrség őt is megmentette.* Több esztergommegei községben, a Duna közelében, a *szélvihar a házak nagy részét megrongálta és hatalmas fákat tövestől tépett ki.* Elpusztította a környék gyümölcsstermését, sőt a Duna közelében fekvő helyekről a *leartott gabonát a Dunába hordta.*

Az osztálysorsjáték húzása. Az osztálysorsjáték negyedik osztályának húzását az elmúlt héten tartották meg. Az *első nap* eredményei szerint 15.000 pengőt nyert 33376, 10.000 pengőt nyert: 29673, 5000 pengőt nyert: 49202, 2000 pengőt nyertek: 20473 47262 55911, 1000 pengőt nyertek: 2673 8051 20730 26753 32652 41623 58737 75862, 500 pengőt nyertek: 1941 9002 13138 17122 28784 30109 34741 38445 56489 64714 65939 66462 69442 75018. Ezenkívül kihúztak még 300 pengős és 150 pengős nyerevényeket. A *második nap* eredményei szerint 30.000 pengőt nyert: 7472, 3000 pengőt nyert: 19715, 2000 pengőt nyert: 28859 67419, 1000 pengőt nyertek: 66309 74980, 500 pengőt nyertek: 13734 29294 31064 53500 59528 79752. Ezenkívül kihúztak még 300 pengős és 150 pengős nyerevényeket. Az ötödik osztály húzását *augusztus 19-15-ig szeptember 19-ig tartják meg.*

Magyar uszók diadala Párisban. A tourellesi uszóstadionban hatalmas közönség előtt került elődöntésre az elmúlt héten a magyar-francia uszómérkőzés. A magyar uszók három versenyszámban vettek részt és mind a háromban győztesen szerepeltek. A 100 méteres gyorsuszásban, a *Grand-Prixben* (Párizs város nagy díja) *Bárdny István dr. győzött 59.2 mp. kiváló idővel.* A *4x200 m-es stafétában* Magyarország győzött 9 p. 54.4 mp. alatt, 2. Franciaország 9 p. 59.2 mp. A *vízipólmérkőzésben* Magyarország győzött 5:2 arányban.

Gyilkol a hőség Amerikában. Az utóbbi hetek elviselhetetlen hősége rengeteg halálos áldozatot követelt az Északamerikai Egyesült Államok középső részében. A legutóbbi nyolc nap alatt *több mint kétszáz ember halt meg hőségutban.* A Missouri államban levő *Sikeston* városkában *árnyékban 48 Celsius fokot mutat a hőmérő.* A gyilkos hőség még a hírlapok megjelenésében is változást okozott, mert például *Hemms* városában az egyik lap bejelentette, hogy a hőhullám ideje alatt csak egyszer jelenik meg napjában és pedig este, mert a nagy melegben nem tudnak dolgozni.

Ez az igazi jó harmonika!

39. számú, 10 billentyű 2 bőgővel, 50 acélhangu 2 kórossal P 21.—
40. számú, ugyanilyen, de 4 bőgővel. Tehát 60 acélhanggal P 23.—
41. számú, 19 billentyű, 8 bőgő, 4 kórossal, 100 acélhanggal P 45.—
Összes hangszerek csakis itt a gyárban kaphatók. Árjegyzéket ingyen küld:

Mogyoróssy hangszergyár,
A világ legjobb hangszergyára.
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71.

Eckhardt Tibor hazaérkezett Londonból. Eckhardt Tibor, aki tudvalevően Herceggel Ferenczel együtt Londonban járt *Rothermere* lordnál, július hó 13-án érkezett vissza a magyar fővárosba. Eckhardt Tibor rendkívül értékes szolgálatot tett a nemzeti ügynek s a magyar társadalom annál melegebb hálaival és elismeréssel méltányolja ezt a munkát, mert Eckhardt Tibor ezt önszántából, lelkének hazafias sugallatára végzi. Külföldi barátaink Eckhardt Tibor tárgyilagos, a kérdés tökéletes ismeretén alapuló érvelései nyomán nyomban felismerik azt az igazságot, hogy a *revizió nemcsak nekünk, hanem egész Európának, az állandó békének érdeke.* Ebben a felismerésben nem kis része van Eckhardt Tibornak, aki visszaérkezve, az egész nemzet osztatlan rokonszenvét a maga oldalán érezheti.

Egy apa hőstette. Kovács Gábor győri magántisztviselő, felesége és két gyermeke társaságában, július 18-án csónakkiránduláson vett részt a Rábcán. Amikor hazafelé tartottak, szörnyű vihar érte utól őket, a csónak pillanatok alatt felborult és a benneülők a vízbe fordultak. A vaksötét éjszakában Kovács először az egyik gyermekét, majd a feleségét húzta a partra, azután ismét bevetette magát a folyóba és nyolceves fiacskáját is sikerült neki hosszas küzdelem után a partra vonszolni. A hős apa még csak bele sem betegedett a szörnyű küzdelem fáradtságába.

A bicserdi leventék és a futball. A nagy- és kisbicserdi leventék futballkedvelő tagjai futbalcsapatot alakítottak és a nyár folyamán igen szép eredményeket is értek el. A csapat játéktípusát igen fejlesztette az időnként kiránduló pécseik játéka, melyből a szemfüles leventék mindig elsajátítottak valamit és bővítették ismereteiket. Ennek és a mult szép eredményeinek nyomán, melyeken pompásan megállottak a helyüket a szentlőrinci, szabadszentkirályi, szentdiénesi, cserkúti, boksai, kövágószőlősi stb. futbalcsapatokkal szemben, indult el az idén is a bicserdiék egyesített futbalcsapata. Az eddigi mérkőzések során a július hó 6-án lefolyt mérkőzésük volt a legszebb a bicserdi fiúknak. *Gerde* közsgé futballpályáján vendégszereltek a bicserdiék, Gerde csapatával szemben. A kezdettől fogva bicserdi főlényvel lejátszott meccs eredménye a következő: *Bicsérd Egyesített — Gerde 6:1 (1:0).* A bicserdiék közt jó volt *Horváth Gyula, Kovács József és Lajos, Vasvári, Supuré.* Dícséret illeti a bicserdi fiukat szorgalmukért, mellyel e szép és izgalmas sportot felkarolták és testnevelésüket e téren is fejlesztik. *(Beküldte Vörös Vince Kisbicserdiről.)*

Motorosvonat a Balaton körül. A MÁV és a Duna—Száva—Adria Vasut igazgatósága július 20-tól bezárólag augusztus 20-ig Siófokról, Balatonbogláron, Balatonszentgyörgyön, Keszthelyen, Tapolcán és Balatonfüreden át Balatonkeneséig és innen ugyanazon utirányon át vissza Siófokig naponta körforgalomjellegű motorosvonatot fog járatni. A vonat a Balaton mentén fekvő összes állomásokon és megállóhelyeken meg fog állni és így azok között kényelmes és gyors közvetlen összeköttetést létesít. A körforgalmi motorosvonat II. osztályu kocsival közlekedik és azon az összes kedvezményes jegyek érvényesek.

Súlyos szerencsétlenség Osztopán határában. Július hó 13-án a *Kaposvár—Balatonboglár* között járó, *Pollák* Gábor boglári nagykereskedő tulajdonát képező huszszemélyes autóbusz összeütközött a *Kaposvár—fonyódi személyvonattal.* Az autóbusz 9 óra 25 percekor indult el osztopáni megállóhelyéről és *Somogyi Jád—Osztopán* között a Kaposvárról jövő személyvonattal találkozott. A vasut az országútról nem látható, mert az őrház eltakarja a pályatestet. A mozdonyvezető megadta a fűtтыjelet, de az autóbusz vezetője ezt nem hallotta. Midőn kölesőnösen észrevették egymást, oly erővel fékeztek, hogy a vasuti kocsi egymásnak ütdöttek, az autóbusznak pedig a fékje görbült el, a katasztrófa mégsem volt elkerülhető. A mozdony elkapta a gépkocsi elejét és teljesen összezúzta. Baloldalon, ahol a lökést kapta, minden ablak betörtött. Szerencésen csak nyolc utasa volt az autóbuszban, akik közül hatan megszebesültek. Legsúlyosabban sérült *Varga* Kálmán segédjegyző, aztán a gépkocsi vezetője, aki súlyos kar- és lábtörést is szenvedett. *Varga* Kálmán fejét négy kapocsal kapcsolta össze dr. *Moaró* Lajos járási orvos. A sérülteket egy orvosigorló részesítette első segélyben, aki a vonattal utazott. A sebesülteket a vonat elvitte *Lengyeltötiba,* ahol a fentemlített orvos bekötözte sebeiket. A vizsgálat megállapította, hogy a vasut is, az autóbusz vezetője is hibás volt. *(Beküldte Horváth József Osztopánból.)*

Előzetes letartóztatásba helyezték a székesfehérvári polgármestert. *Széchenyi* Viktor gróf, főispán a belügyminiszter távirati rendelkezése alapján, *Zavaros* Aladár dr. székesfehérvári polgármester és *Vargha* Elemér műszaki főtanácsos ellen különböző közmunkák és közszállítások körül elkövetett súlyos visszaélések gyanuja miatt a fegyelmi eljárást elrendelte és nevezetteket állásuktól felfüggesztette. A fegyelmi eljárás lefolytatására vizsgálóbiztosul *Vojnits* Ferenc dr. bajai polgármestert jelölték ki. Ugyanekkor az ügyészség is megindította a vizsgálatot és *Zavaros polgármestert, továbbá Vargha főtanácsost előzetes letartóztatásba helyezték.*

Félliter borért szegényében felakasztotta magát. Az elmúlt héten különös öngyilkosság történt Budapesten, a Tisza Kálmán-tér egyik házában, ahol csupa szegény ember lakik. A tragédia hőse *Árvai* József 48 éves kőműves, aki feleségével a Tisza Kálmán-tér 26. számú ház egyik emeleti szoba-konyhás lakásában lakott. *Árvai* József már hónapok óta állás nélkül volt, nagy nyomorban élt az asszonnyal és már-már mindketten reményüket veszítették. Tegnap aztán beköszöntött a szerencse: *Árvai* József munkát kapott, meglehetősen jó álláshoz jutott, ugyanígy, hogy ma már *harminchat pengő cölöget is felvehetett.* A szegény ember elnyomorodott életében olyan ünnepi változást hozott ez a váratlanul szerencsés fordulat, hogy külön is meg akarta ünnepelni. Betért egy kocsmába és megivott egy félliter bort. Sem többet, sem kevesebbet. Ez a félliter bor volt az ünnepi áldomás, majd hazament és a ház előtt örömmel ucsárgolta az asszonnyal, hogy vége a koplalásnak, vége a rossz napoknak, itt van a szebbé a pénz. A szegény, sokat nyomorgott és a szegénységtől türelmetlen asszony azonban a félliter borért az ismerősök, szomszédok szemelátára — *meqrerte az urát.* A félliter bortól mámoros férfi rettentően elszégyellte magát, felkullogott a lakásba és magára zárta az ajtót. Az asszony egy ideig még szída az urát a szomszédok előtt, aztán félment, próbálta kinyitni az ajtót; amikor az nem akart kinyitni, a szomszédok segítségével belökte. Bementek a lakásba, ahol megdöbbenő látvány várták őket: a férj ott lógott a szögön. Szegényében felakasztotta magát.

Elébeszántottak a tüznek. A Székesfehérvár és zskai részén elterülő *Száraz-rét* határrész füve a szárazság következtében a Komárom felé haladó vonat szikrájától meggyulladt. A tüzet a szél észterte, ugyszógy csakhamar hatalmas területen égett a rétet. Meggyultak a réten behordásra váró szénaboglyák is. A tüzet oltani nem lehetett és ezért a gazdák *elébeszántottak.* Ezzel sikerült a további pusztulást megakadályozni. A tüzvész következtében tizenegy gazdának boglyájába rakott és betakarításra készen álló takarmánya megsemmisült.

Huszonegy munkást sujtott le a villám. A kecskeméti Belső Nyír 54. számú tanya közvetlen közelében példátlanul álló szerencsétlenség történt. A buzát esepelték, amikor hirtelen zivatar keletkezett és a villám belesapelt a cséplőgép szármuszorójába. A cséplésnél foglalatkosdó huszonegy munkást a villámcsapás a földre sujtotta. Mindnyájan eszméletlenül terültek el a földön. A zivatar elől a cséplőgép alá bujt egy nyolc éves kisfiu, akinek csodálatos véletlen folytán semmi baja sem történt. Ő szaladt a tanyaúra és értesítette az ottaniakat a szerencsétlenségről. A villámsujtotta munkások közül nyolcan égési sebeiket szenvedtek. Kettőn órákig feküdtek eszméletlenül. Érdekes, hogy a villám nem gyújtotta fel a cséplésre váró gabonát.

Előroított lámpaüveg nagy tüzet okozott. Békésmegyében, *Wenckheim* Jenő gróf garlachi gazdaságában nagy tüz pusztított az elmúlt héten. Egy ártatábla gyulladt ki s 15 holdon leégett a *lábónálló árpavetés.* A tüz átterjedt a szomszédos földekre is és 360 buzakeresztet elpusztított. A nyomozás megállapítása szerint a tüz rendkívül érdekes módon keletkezett. Valaki egy előroított lámpaüveget dobott a vetésbe. A nap rátűzött a domboru ívegre, mely így összegyűjtötte a forró nap sugarakat s meggyújtotta az alatta levő néhány szál gabonát. A nagy forróságban azután a láng villámgyorsan továbbterjedt.

Vérfürdőt rendeztek az elszabadult oroszlánok. A németországi, stettini theterpályaudvar közelében az elmúlt héten izgalmas jelenet játszódott le. Egy cirkusz egy vasuti kocsihoz több állatot helyeztet el, közöttük két oroszlán is. Amikor az örök kinyitották a vasuti kocsi, észrevették, hogy az oroszlánok kiszabadultak ketrecükből és rettentés vérfürdőt rendeztek a többi állatok között. A vérszagtól megvadult oroszlánokat csak a legnagyobb nehézségek árán sikerült ártalmatlanná tenni.

Spiritusszal leöntötte ruháját és meggyújtotta egy idegbeteg asszony. Borzalmas öngyilkosságot kísérelt meg az elmúlt héten egy idegbeteg asszony Budapesten, a Csáky-utca 17. számú házában. A ház egyik földszinti lakásában lakik *Schweiger* Zsigmond műszaki kereskedő. Schweigernek van egy özvegy *Császár* Viktorné 1. revü rokonuk, akik hosszabb időn át az Uj Szent János-kórház Idegosztályán ápolták. Császárné néhány nap óta Schweigeréknél lakik. Csütörtökön reggel bezárkózott a fürdőszobába, beült a fürdőkádba, leöntötte magát spiritusszal, azután meggyújtotta ruháját. A lángok pillanatok alatt végigfutottak rajta, úgy, hogy a szerencsétlen asszony valóságos égő fátyla lett. A szörnyű fájdalomtól sikoltozni kezdett, mire betörték az ajtót. A fürdőszobában borzalmas állapotban találták Császárnét. A haja teljesen leégett, az arcát összeroncsolták a lángok és egész testét súlyos égési sebek borították. A mentők életveszélyes állapotban szállították a Rókus-kórházba.

Életfogytiglani fegyházat kapott nagyapja meggyilkolásáért. Kutas Lajos dombrádi gazdálkodó 1903-ban Amerikába vándorolt ki, ahonnan husz esztendővel később, 1923-ban kis vagyonnal tért haza Dombrádra. Hazatérése után feleségével együtt mostohaleányához, *Kántor* Istvánnéhoz költözött, tiz hold földet vásárolt és a család közösen gazdálkodott. Mikor azonban 1927 tavaszán Kutas Lajosné meghalt, az öreg Kutas Lajos és mostohaleánya, valamint annak két felnőtt fia, *Berenesi* Sándor és *Berenesi* Géza között egyre rosszabb lett a viszony. Az öreg Kutas Lajos nagyon bántódott elhunyt felesége után, gyakran ivott és rosszul bánt mostohaleányával és annak fiaival. Az öreg Kutas Lajosnak az volt a szokása, hogy ittas állapotban kiment a felesége sírjához és ott hosszasan imádkozott. Az egyik mostoha-unoka, *Berenesi* Sándor 1929 június 9-én este lesbeált a temetőben és amikor az öreg Kutas Lajos rendes szokása szerint megérkezett felesége sírjához, *Berenesi* Sándor a sír mellett térdelő öreg embert egy doronggal agyonverte. *Berenesi* Sándor eleinte azt vallotta, hogy a gyilkosságra édesanyja bujtotta fel, a nyomozás során azonban kiderült, hogy a vádlottnak ez az állítása valótlan. A törvényszék *Berenesi* Sándort tizenkét évi fegyházra ítélte. A debreceni ítélőtábla most a gyilkos büntetését életfogytig tartó fegyházra emelte fel.

Repülőgép és — autó összeütközése. Különös körülmények között járt szerencsétlenül egy automobil, amely egy repülőgéppel ütközött össze. A szokatlan közlekedési baleset az amerikai *Baltimore* közelében, *Salisbury* város repülőtere mellett történt. Egy repülőgép, amely kényszerleszállást akart végrehajtani, az országot fölött olyan alacsony haladott, hogy egy teljes sebességgel rohanó autó már nem tudta kikerülni. Az autó és a repülőgép összeütközése már nem volt elkerülhető és a repülőgép rázuhant az autóra. A légsavár elkapta az autó sofőrjét, aki oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy röviddel azután meghalt. A repülőgép azután légesavarjával a földbe furdóva, merőleges irányban állott meg. A pilóta és a repülőgép utasa csodálatosképpen csak egész jelentéktelen sérüléseket szenvedtek.

Összeroncsolt egy házlestert a lift. Az elmúlt héten borzalmas szerencsétlenség történt Budapesten, a Budafoki-ut 33. számú házában, ahol a lift egész különös módon a szó szoros értelmében szétromszolta *Élő* Tinosz 31 éves házfelügyelőt. A házfelügyelő a lift tetején állva tisztogatta a liftnakna sűrűlő felületeit. Így haladt emeletről-emelre fölfelé, miközben azonban szabálytalanul önmaga indította el emeletről-emelre a liftet. Egy ilyen alkalommal valahogy nem kapta el idejekorán a kezét, úgy hogy a meglinduló gépezet az akna és a hordószék közé szorította a karját. A fájdalom következtében kiabálni kezdett, e közben azonban a fölfelé haladó lift bekapott karjánál fogva lefelé húzta a szerencsétlen embert az aknáközbe, úgy hogy pillanatok alatt a lift és az akna közé szorult a feje, majd pedig a másik oldalon a két lába. A borzalmas szerencsétlenség ugyszólván másodpercek alatt ment végbe. Néhány kétségbeesett halálordítás hangzott s a házfelügyelő feje és végtagjai szétrotoncsoltan vonszolódtak a második emeletig haladó lifttel. A kihívott tisztok jó félóraig megfeszített munka után tudták csak a véres iszappá roncsolt testet kimenteni a liftnakból. A szerencsétlenségnek szemtanúja volt a borzalmas véget ért *Élő* felesége, aki tehetetlenül szemlélte férje halálutását.

Stettinben új düsseldorfi rém ütötte fel a fejét. Még el sem iltek a düsseldorfi rém által keltett izgalmak, máris újabb hasonló természetű bűnyűg tartja izgalomban a német közvéleményt. Ezúttal Stettinben garázdálkodik egy gonosztevő. A „stettini rém”-nek máris több áldozata van s a „rém” újabbakat is jelentett be a rendőrséghez írott levelében. A stettini rendőrség lázasan hajszolja a bestifális gyilkost.

Élőkép-előadás Parasznál. A parasznai levente-egyesület a sajoszentpéteri járási levente-versenyen színtaljan sikerrel adta elő a „*Mult*”, „*Jelen*”, „*Jövő*” című élőképsorozatát. A nyolcszázharom lelket számláló kicsiny Parasznai községnek negyvenhárom leventéje van, akik kivétel nélkül valamennyien résztvettek a járási levente-versenyen, ahol ismét az elsők között szerepeltek. Képünk az élőkép-sorozat „*Mult*” című jelenetét ábrázolja, még pedig a boldog, régi, szép Nagy-Magyarországot, ahol egytértszen élt egymás mellett a földmives, a munkás és a középosztály. A pompás előadást *Sirk* Rezső levente-oktató tervezte és rendezte *Dely* Illés tanító, *Tóth* Lajos és *Remenyik* László szakasparancsnokok közreműködésével. A kitünő levente-csapat a testnevelési bizottságtól szép emléplakettet kapott, mint első díjat, nagyszerű teljesítményének elismerése jeléül.

Peng a kasza

a határban, nehéz verejtékes munkában görnyed a földmives és családja, de könnyen bírja a fáradságot és sose érez kimerülést, ha egy üveg

Diana sósborszesz

kerül elő a tarisnyából s a tagok bedörzsölése által felüiti az elcsigázott testet.

Piócák kiszívták a vérét. *Gaster* nyíregyházi kéményseprő-mester cselédeánya szobájában nyolc darab hatalmas piócat tartogatott egy üvegben. Egy fiatal suhanc csintalanságból kilyukasztotta az üveg papírfedelét. Este a cselédeány fáradtan lefeküdt és rögtön elaludt. A piócák azonban egymásután kimentek az üvegből és ellettek a leány testét. A mélyen alvó leány nem ébredt fel álmából és így a piócák egész éjszaka szívták a vérét. Reggel a leány a gyengeségtől nem tudott felkelni ágyából. Egy hétig kellett feküdnie és bő táplálkozással kezdte a gyógyulást, hogy a nagy vérvesztéséget pótolhassa.

1081 többgyermekes magyar anya részesül kitüntetésben és jutalomban. A Magyar Anyák Nemzeti Ünnepeit Rendező Bizottság lezárta azoknak a legtöbbször gyermekes anyáknak a névsorát, akik az 1930. év Szent István napján kitüntetésben és jutalomban részesülnek. A Központi Bizottság 1081 anyát vett fel a névsorba. A jutalmazásra felvett anyáknak legalább tíz élő gyermekük van, de nagyon sok a 13, 14, 15, 18 gyermekes anya is. A legmagasabb gyermekszám 25 és 23. A bizottság a lezárt névsorokon nem változtathat, éppen ezért arra kéri az anyákat, ne utazzanak fel vidékről, mert előjegyzések az 1930-as évre már nem történhetnek.

Ezer galambot öltek meg a rémlátó esekék. A póstyéni fürdő-igazgatóság nemrégiben ezer galambot rendelt a németországi Aachenből. Az ezer galamb meg is érkezett a brünni vámhivatalba, ott azonban megállapították, hogy a galambok legnagyobb része postagalamb. A küldeményről jelentést tettek a katonai hatóságnak, amely elrendelte a szállítmány azonnali lefoglalását. Felmerült ugyanis az a gyanu, hogy a postagalambokat esetleg kémiszolgálatra is fel lehet használni. Ez okból valamennyi postagalambot nyomban megölték a brünni városi vágóhidon és azután elégették.

Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesóványodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrkilütések, kelések, furunkulusok eseteiben a természetes „*Ferenc József*” keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérférfia meggyőződött arról, hogy a valódi *Ferenc József* víz hatása mindig kitünően bevállik. A *Ferenc József* keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Julius hó 27-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Szeged, Ujkécske.

Julius hó 28-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bácsbokod, Dunavecse, Fehérgyarmat, Harkány, Jászsószentgyörgy, Jászfényszaru, Kapuvár, Kisköre, Kiskőrös, Nagydorog, Szendrőd. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Galambok, Gödre, Magyaróvár, Mernye, Tiszatartján, Szigetvár. — **Kirakodóvásár:** Szentendre, Tiszadob.

Julius hó 29-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Csepreg, Dunavecse, Letenye.

Julius hó 30-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Kunszentmiklós, Nyírlugas, Vésztő. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Sőjtör.

Julius hó 31-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Hajdudorog, Kunszentmiklós. — **Állatvásár:** Kapuvár.

Augusztus hó 1-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Apc. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Buj. — **Állatvásár:** Gyöngyös. — **Marha- és kirakodóvásár:** Óriszentpéter. **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Tab.

Augusztus hó 2-án, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Apátfalva. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Somogyásmon.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest, M. kir. földmivéltésügyi minisztérium) közlése szerint a következők

keresnek munkást:

Ujhelyi Kálmán földbirtokos (Gyalóka, Sopron vm.) egy fizetéses házmestert, ki 500 öles virág- és konyhakertészé-
tét veteményezel és kis gyümölcsösét gondozza. Feltétlenül meg-
bízható, rendszerető emberre van szüksége, ki feleségével együtt
jó természetű és a birtokos távollétében a bérbeadott kis birto-
kot és vízimalmot szemmel tartja. Nyugdíjas előnyben. Ajánlat-
ok: Sopron, Ujtelek-u. 12. — *Stern Lajos* (Budapest, IX., Re-
mete-u. 32., II. 23.) egy fiatal, nőtlen, elsőrendű fejős tehenészt
keres, aki minden tekintetben megbízható, tiszta, rendes szakértő
munkaerő. — *Simon János* cséplőgéptulajdonos (Mezőtúr, Fuvá-
ros-u. 10.) 11 egész és 6 félrészes munkást, cséplőgép mellé a
rendes bércéplési százalék szerint.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

D. B., Szamosbacs. Közlünk belőlük. — **R. Z., Ispánk.** A „Róza-
szírom“ című verset közölni fogjuk. Kérdéseire a „Tanácsadó“ válaszol.
— **M. S., Tar.** Több jó van köztük. — **V. V., Kisbicsérd.** Rejtvénye jó.
— **Levente.** Verse közölhető.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Hol lehet verseimet értékesíteni? 2. Hol helyez-
hetem el népszövegeimet? 3. Érdemes-e szindarabírással fog-
lalkozni? 4. Mennyibe kerül cseh megszállott területre az utlevél
és vízum? 5. Tehetséges, szegénysorsu festőművész részesül-e
valamilyen támogatásban és hol? (T. G., Tihany.) — **Felelet:**
1. Valamelyik szépirodalmi lapnál. 2. Ez a szindarabtól függ.
Ma a színházak válságát éljük, nehezen lehet még a legjobb
darabokat is elhelyezni. 3. Azt hisszük, hogy anyagilag nem
sokat lendít sorsán a szindarabírással. 4. Az utlevél bárhova,
szegénységi bizonyítvány alapján, 1.25 pengőbe kerül. Egyé-
ként tíz pengő. Vízum cseh területre, szegénységi bizonyítvány
alapján, 40 fillér, egyébként hat pengő. 5. Ha tehetséges és
megfelelő előképzettséggel rendelkezik, tandíjmentes helyre fel-
veszik a Képzőművészeti Főiskolára.

Kérdés: Tatabányára akarok menni gépkezelőnek. Hova
forduljak? (S. J., Orosztony.) — **Felelet:** Irjon a Magyar Kő-
szénbányatársulat r.-t. igazgatóságához Tatabányára és kérje
felvételét.

Kérdés: Detektív akarok lenni, hová forduljak? (B. F.,
Tisza-Várkony.) — **Felelet:** A magyar kir. államrendőrség ille-
tőkes főkapitányságához kell fordulni. Tudomásunk szerint je-
lenleg nincs felvétel.

Kérdés: 1. Asztalosvizsgát akarok tenni, hová forduljak?
2. Mennyi ideig kell inaszkodni egy olyan felnőttnék, akinek
négy elemi iskolája van és a szakmát teljesen érti? 3. Hol kap-
hatok asztalosipari könyvet? (V. M., Dombegyháza.) — **Felelet:**
1. Az illetékes ipartestületnél. 2. Legalább egy évig kell inas-
kodnia, ez alól — ha teljesen járatos a szakmában — felmentést
kérhet, amikor is vizsgáznia kell. 3. Kiadóhivatalunkban, ára
4 pengő.

Kérdés: 1. Mitől keletkezik a gyomorsav? 2. Milyen ét-
kezéssel lehet a gyomorsavat csökkenteni? 3. Hogyan lehet a ló
szeméről a hályogot levenni? 4. Televényes rétem tavasszal és
ősszel eszések után víz alatt áll. Nyáron a melegen pedig
kiszült. Mit tegyek vele? (F. G., Zalatár.) — **Felelet:** 1. A gyom-
or falában lévő mirigyek váladéka, amely az emésztéshez fel-
tétlenül szükséges. 2. Az étkezési rendet legjobb, ha orvos
mondja meg. Egyénenként változik. Van több olyan gyógyszer,
amely csökkenti a gyomorsavat. 3. Forduljon állatorvoshoz.
4. Látatlanba nehéz megmondani. Valahogyan gondoskodni kel-
lene róla, hogy a víz lemenjen a földről. De ez mind természe-
tesen olyan befektetést kíván, ami sok pénzbe kerül. Próbálko-
zék meg a föltöréssel és esetleg valamilyen veteménnyel.

Kérdés: 1. Hol kaphatok különféle mesterséges baromfi-
takarmányt? 2. Hol kaphatok szobanövények ápolásáról szóló
könyvet? (Cs. M. N.) — **Felelet:** 1. Forduljon Diener és társa
baromfitenyészethez (Budapest, Baross-utca 13.). 2. Kiadó-
hivatalunkban.

Uj kedvezmény vendégeinknek!

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt ki-
véve) módunkban van a **Vasárnap** kiadóhiva-
talával létesített megállapodás alapján továbbra is
biztosítani!

**Tekintettel a nagy ke-
resletre, kérjük szoba-
rendelését kétféle nappal
előbb velünk
közölni.**

PARK-szálloda Budapest
szemben a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával.
(Nincs kocsiköltsége.)

Kérdés: 1. Mit jelent ez a három szó: „Mene, tekel, fáresz”? 2. Milyen vallásuk Móricz Zsigmond és Kosztolányi Dezső írók? (R. Z., Ispánk.) — **Felelet:** 1. Ez a héber mondat helyesen így hangzik: „Mene, mene, tekel, ufarszin”. A szavak jelentése: megszámlált, megszámlált, megmért, töredékek. Dániel könyvének elbeszélése szerint Belsacár babiloni király nagy lakomáján egy titokzatos kéz jelent meg, mely a fenti szavakat írta fel a falra. A szavak jelentését senki sem tudta megfejteni. Erre a király Dánielt hívatta, aki a következőképpen fejtette meg a szavak értelmét: A király uralkodásának napjai meg vannak számlálva; a király megmértetett és könnyűnek találtatott (azaz méltatlannak); a birodalmat össze fogják törni és a perzsáknak, médeknek adják. Dániel könyve szerint a királyt még aznap éjjel megölték. A héber mondatot ma is használják intő szöveget, figyelmeztetés gyanánt. 2. Móricz Zsigmond református vallású, Kosztolányi Dezső római katolikus.

Kérdés: 1. Hajam nagyon hull, mivel védekezem ellene? 2. Szerelmi levelezőt hol lehet kapni és milyen áron? (T. L., K. falu.) — **Felelet:** 1. Próbálkozzék meg a „Gamma” nevű készítménnyel. Gyártja: Friedler Antal laboratórium, Budapest, VII., Murányi-utca 46. 2. Kiadóhivatalunkban kapható Nádaí F.: „Szerelmi levelező” című könyve. Ára 2 pengő és a postaköltség.

Kérdés: 1. A hajam igen korps, mit tegyek ellene? 2. Tyukszem ellen mit használjak? (H. J., Meződ.) — **Felelet:** Próbálkozzék meg a „Gamma” nevű készítménnyel. Gyártja: Friedler Antal laboratórium, Budapest, VII., Murányi-utca 46. 2. Tyukszemet a szűk, vagy rosszul szabott cipő okozza. Egyetlen orvossága a jól szabott, kényelmes cipő. Próbálkozzék meg a Szent Rókus lábsóval; kapható a Szent Rókus-gyógyszertásban, Budapest, VIII., Gyulay Pál-utca 2.

Kérdés: Kőszemete bokraim teljesen elpusztultak. A bokrokat fehér színű bevonat lepte el, amely nem engedi a bogárokat kifejlődni. Hogyan lehetne a betegséget orvosolni? (P. E., Kunmadaras.) — **Felelet:** A leírás alapján azt hisszük, amerikai lisztharmat teszi tönkre cserjéit. Kénporozással kell orvosolni.

Kérdés: 1. Egy évig katona voltam s nemrég szerettem le. Huszonegyedik életévetem még nem töltöttem be, kötelek-e vagyok-e levontegyakorlatokra járni? 2. Kap-e a segédoktató valamilyen javadalmazást? (T. I., Lendvai-falu.) — **Felelet:** 1. Azon év végéig kötelek, amelyben a huszonegyedik évet betöltötte. 2. Igen.

Kérdés: 1. Van-e Magyarországon olyan iskola, ahol a felnőtt, 18—20 éves elmaradt ifjakat képezik? 2. Hol lakik József királyi herceg és hogy kell megszólítani? (Gazdakör.) — **Felelet:** 1. Nem tudjuk, mit ért „elmaradt” ifjak alatt. Ha fejlődésében elmaradt, tehát gyengelméjű ifjura gondol, akkor forduljon a következő budapesti gyógypedagógiai nevelő- és tanintézetekhez: II., Toldy Ferenc-utca 64., III., Miklós-tér 5., X., Zsivora-utca. Válaszbélyeggel ellátott levélre kimerítő felvilágosítást fog kapni. 2. József királyi herceg ur Ófenségné, Budapest, I., Vár, Szentgyörgy-tér. A megszólítás: Császári és királyi Fenség.

Kérdés: 1. Három éve vagyok cipészegéd. Ipart akarok váltani, azonban a munkakönyvemben nincsen bevezetve egész segédi időm. 2. Szükséges-e a nagykorúsítás az iparhoz? 3. Hová forduljak az engedély végett? (K. J., Felsővadász.) — **Felelet:** 1. Ha nincs meg a kellő ideje, úgy nehezen kapja meg az iparengedélyt. 2. Nem szükséges. 3. Az illetékes iparhatóságtól. (Főszolgabíró, ipartestület).

Kérdés: Életbiztosításom van, amelyet még 1913-ban kötöttem. Milyen összegben fogom majd megkapni a biztosítást? (K. J., Siklós.) — **Felelet:** A törvény öt százalékosan valószínűsíti az életbiztosításokat, amely 1935-től esedékes.

Kérdés: Kérek felvilágosítást az ojtóanyagokról, a takarmánymészről és az alábbi német kifejezésekről. (G. I.) — **Felelet:** Az ojtóanyagok azon nemét, melyek élő bacillusokat tartalmaznak (virus, vacína), csak okleveles állatorvosoknak szolgáltatják ki az ojtóanyagtermelő intézetek, mert a hatóságok attól félnek, hogy a nem egészen avatott egyének nem kellő időben és nem kellő adagokban alkalmazva terjeszték a ragályos betegségeket és önmaguknak is ártanak. Ellenben a szérumokat, azaz a gyógyító vérsavókat bárki vásárolhatja. Ilyenek készülnek lépfene, sertéspestis, sertésorbán, baromfi-kólera, mirligykór orvoslására. Az adagok nagyságát minden külföldihez mellékelt használati utasítás jelzi. Egy 20-as Pravax-fecskendő ára kb. 20 pengő. Kapható Geitner és Rauschnál Budapesten (Andrássy-ut 18.) és minden orvosi műszerkereskedésben. Az állatorvosok tankönyve belbetegségeknél a Hetyra-Marek: „Belgyógyászat”, melynek ára 42 pengő. — A vasmádóg rozsadásodását csak úgy lehet megelőzni, ha jó

erősen óozva van. Tehát ilyen óozott bádoggal kell bélelni a sertések vályuját. — Takarmánymész minden terménykereskedőnél kapható. Ára néhány fillér kg-onként. A sertések a nyers répát is jól emésztik. Főzni kár, mert belőle főzés közben cukor oldódik ki, mely esetleg elvész. — A lerajzolt eszköz nem a tej zsírtartalmának megállapítására való, hanem a hamisítás gyanújának megállapítására. Verbesszter Familienmilchprüfer: javított családi tejvizsgáló. Magermilch: lefőlözött tej. Vollmilch: közönséges, azaz teljes tej. Wasserzusatz: vizezés. Süsser Sahne: édes tejszín. Reines Wasser: tiszta víz. — A tejnek 3.3% zsírtartalmának kell lenni, hogy teljes értékű tej név alatt forgalomba hozható legyen.

Kérdés: Hogy védkezhetek a tyuktetű és kullancs ellen? (Ifj. V. J., Porrogszentkirály.) — **Felelet:** Az óvanyagot (tyukpoloskát) a tyukólból kiirtani nagyon nehéz. Ha az ől fából van, akkor lehetetlen, mert ez a veszedelmes féreg még a legkisebb deszkarepedésekbe is elbújik s így se fertőtlenítő folyadékokkal, se más tisztogató eszközzel nem lehet elérni. Ezért leghelyesebb a faolajat szétzúzni és deszkáit, dorongjait eltávolítani. Olosabb az új ől, mint a poloskák ilyen tartott tyukok takarmánya, mely semmiibe vész. Hiszen az egész éjjel győrt tyuk nem tojhat, csak senyved és lézeng. Ha az ől kőfalból lenne és a tyukot légmentesen lehetne betapasztani, akkor lehetne szó a gázokkal (szénkéreg, kén-gáz stb.) való poloskairtasról, mint ahogy az emberi lakásokban gyakorolják ezt. Persze, ezek veszedelmes dolgok, azért csak hozzáértő emberek dolgozhatnak vele. Több ől tisztítására már érdemes volna egy hivatásos féregirtót kihívni a legközelebbi városból.

Kérdés: Lovat vettem, kehes volt, vak, mire én visszavágtam. Az eladó arra az időre, amíg a ló nálam volt, naponta három pengőt levont a ló árából. Jogosan cselekedett-e? (F. J.) — **Felelet:** A vevő szavatossági hiba fennforgása esetén a vételáron kívül az állat szállításából, gyógyításából és az állatorvosi vizsgálatból támadt költségek megtérítését is követelheti, ellenben a tartási költségekre nézve a bírói gyakorlat azt szokta feltételezni, hogy a tartási költségeket az állat dolgoztatásából eredő haszon fedezi. Tehát az eladónak a vételárból nem volt joga lefogni, sőt Ön követelheti az orvosi vizsgálat költségét és a visszaszállítás költségét is.

Kérdés: 1. Hol lehet Európa térképét beszerezni? 2. Merre esik Magyarországtól Trianon? (J. J., Tübboldaróc.) — **Felelet:** 1. Kiadóhivatalunkban vásárolható, ára három pengő. 2. Trianon Franciaországban, Páris környékén van.

Kérdés: Kép- és tükrőhálózással foglalkoztam. Otthon is akarok árusítani. Szükséges-e ehhez iparengedély? (F. L., Zala-szentmihály.) — **Felelet:** Igen, váltsa ki az elsőfokú iparhatóságnál (főszolgabíró).

VÉDJE MEG TERMÉSET A SZÁRAZSÁG ELLEN

KERTBEN, KERTÉSZETBEN, SZŐLŐBEN
GYÜMÖLCSÖSBEN

ÖNTÖZZÖN

A SZABADALMAZOTT

AHA

GAZDASÁGI KÉZI

ÖNTÖZŐGÉPPEL

Nem permetez, nem locsol, nem áraszt.

Az öntözővizet közvetlenül a termőtalajba, a gyökérzetéhez vezeti. ^{1/10} vízzel, ^{1/20} munkával 100 százalékos többtermést ér el.

Ára 28 P 60 fillér. Ezidőszent 35 százalékos kedvezménnyel 18 P 60 fillérért rendelhető meg.

GAAR ÜDÖN

Budapest, VI., Andrássy-ut 88—90 sz.

! KÉRJEN PROSPEKTUST MÉG MA!

A FÖLDOSZTÁS.

— Népszínmű három felvonásban. —

Irta: ifj. K. Kálmán Sándor nógrádverőcei kispapja.

A darabot a „Vasárnap“ műkedvelő-olvasói a szerző engedélyével díjmentesen előadhatják.

(12. közlemény.)

IV. jelenet.

(VOLTAK, TÓNI, CSORBA, TERCSI, SUGÁR, ZOLI, ÖRZSI.)

TÓNI: *(Legelől jön, utána Csorba, Tercsi, Örszi, Zoli, végül Sugár.)*

TÓNI *(egy tiszta abrosz a karján)*: Khérem, bíró ur! Tessék ide előre. *(Balfőlől elől lévő asztalról leveszi a terítőt, az ujat ráteszi.)*

SIKÁR, SZUNYOGH *(meglátják a bírót, elfordulnak a háttér felé.)*

CSORBA: Ilyen ur se vótam még soha. Minek a lepedő az asztalon?

TÓNI: Előkelő vendégeknek szoktam. Tessék helyet foglalni kérem.

CSORBA: No asszony, ide előre, majd én oszt melléd telegszen.

TERCSI: Kelmed üljön a szélére, mert ugy se soká maradhatsz.

CSORBA: Pedig ugy szeretek melletted, de hiába, a hivatal az első. *(Leül, utána a Tercsi, másik felére elől Örszi, utána Zoli. Az öreg meg szemben a közönséggel foglal helyet. Mire ők leülnek, Szikár, Szunyogh elpárolognak, Szőrös is utánuk.)*

TÓNI: Mivel szolgálhatok khérem?

CSORBA: Egy liter fehér bort.

ZOLI: Pardon, bíró ur, mert én parancsolok.

SUGÁR: Csak bátran fiam, rád bízom.

ZOLI: Elsősorban is megkérdezem a bíróné asszonyomat, hogy mit parancsol, sört vagy bort?

TERCSI: Jobb szeretnék sört.

ZOLI: Hát te Erzsikém?

ÖRZSI: Én nem kívánok semmit.

SUGÁR: Hozzál Tónikám sört is, bort is.

ZOLI: Egy üveg leánykát, meg két pohár sört.

TÓNI: Igenis kérem. *(Elmegy.)*

CSORBA: Mit, lánykát? Hát mit akarsz vele? Már engedelmet kérek, fiam, az én torkom elég bő, de arra még sem válalkozom.

TERCSI: De nagy számár kigyelmed, de hiszen az bor.

ZOLI: Még melléje finom.

TÓNI: Tessék khérem két pohár sör, egy leányka. *(Három kis poharat a zsebéből tesz ki.)*

ZOLI *(önt a poharakba)*: No, bíró uram, kóstolja.

SUGÁR: Hát az apádat nem is kínárod? *(Kocintanak, az asszonyok is isznak.)*

ZOLI: Dehogy is nem. Isten éltesse!

CSORBA: Hát ez bizony tényleg leánykának való.

ZOLI: Mi az, talán nem izlett, bíró uram?

CSORBA: Mintha cukrosvizet ittam volna. Tóni, hozz egy fél deci törkölyt.

TERCSI: Minek az?

CSORBA: A poharamba öntöm közéje, legalább érezzem, hogy mit iszik.

TERCSI: Szégyenlje magát bíró létére!

TÓNI: Hozzak khérem?

TERCSI: Nem. Elmehet.

TÓNI: Khérem. *(Elmegy. Zoli önt.)*

SUGÁR: Még eggyel, bíró uram. Igaz, hogy az nem karcolja a géget, de annál nagyobb az utóhatás. Isten éltesse! *(Isznak.)*

CSORBA: Hyentül sohse lesz ember az ember.

SUGÁR *(sugva)*: Azt majd a Tercsi mondja meg holnap.

ÖRZSI: Édesapám! Nem késik el kigyelmed?

CSORBA: Nem fiam, még van egy félórám.

ZOLI *(nézi az óráját)*: Fél tizenegy.

CSORBA: Mondom, még egy félóra.

SUGÁR: Hát mér küldték ki a képviselőtestületet?

CSORBA: Nem tudom. Begyűtt az a kódushivadék, az az árvagyerek. A főtanácsos behívta a főjegyző irodájába. Hogy mit beszélt neki, nem tudom, csak mikor kigyűttek, azt mondja a főtanácsos a jegyzőnek, függessze fel a gyűlést egy óra hosszúra. Küldjön ki mindenkit a tanácsteremből. De legjobb szeretném, ha a községházát is elhagynák. Szégyeltem, hogy bíró létemre, kiküldenek, de mit csináljak, szót kell fogadni. Még melléje én rendeztem a kivonulást, hogy egy se maradjon bent.

SUGÁR: Nem is köll visszamenni?

CSORBA: Dehogynem, még pedig kivétel nélkül mindnek. Azt is kijelentette a jegyző ur.

ZOLI: No és ha valamelyik hiányzik?

CSORBA: Csendőrök által hajtatik oda.

SUGÁR: Ej ha! Akkor valakinek nincs rendben a szénája.

CSORBA: Higyje el, mester uram, már nem bánám, ha végére érnének ennek a földhistóriának. Már tizenegy éve viselem a bírói pálcát, de ennyi dolgom még nem volt, mint most.

V. Jelenet.

(VOLTAK, TÓNI, ALADÁR, RÓZSI, HORNYOS, HORNYOSNÉ.)

TÓNI: Tessék, tessék! Oda a jobb félre előre.

ALADÁR: Nini! A bíró urék is itt vannak. Aláoszolgálja! *(Megemeli kalapját.)*

TERCSI: Jónapot, intéző ur. Tessenek ide a mi asztalunkhoz.

ALADÁR: Köszönöm szépen, bíró néni, nem férünk el, mert mink amoda ülünk.

HORNYOS: Jó mulatást az uraknak! *(Csorbához.)* Hát kendet is beinvitálták ide az urí társaságba?

ZOLI: Birónak járja.

RÓZSI: Szervusz Örszikém! *(Kézét fognak, majd mindnyájan jónapot kívánnak egymásnak, kezelnek.)*

ALADÁR: Tóni, egy üveg pezsgőt és négy poharat oda a másik asztalra.

TÓNI: Khérem! Azonnal. *(Elmegy.)*

RÓZSI: Ha nem volnánk annyian, ideülénék, de így jó lesz a másik asztalnál.

ÖRZSI *(félre)*: Milyen ruha van rajta, nem csuda, ha nem akar közénk ülni.

ALADÁR: Rózsikám! Parancsolj ide előre.

HORNYOS *(Alához)*: Rendőté már valamit, fiam?

ALADÁR: Már hozták is.

TÓNI: Tessék khérem egy üveg pezsgő. *(Leteszi az asztalra a négy talpas poharat, dugóhuzót és neki akar fogni kibontani.)*

ALADÁR: Csak hagyd, Tóni, majd én. *(Elveszi.)*

CSORBA *(Zolihoz)*: Mennyi az idő, fiam?

ZOLI *(nézi az órát)*: Még van idő, majd szótlok.

HORNYOS *(mikor Ali kihuzza a dugót)*: Ejnye, fiam, mi-féle ital van abban az üvegben?

ZOLI: Pezsgő. Nem is rossz. Pezsgő, intéző ur!

ALADÁR: A Rózsika, akarom mondani, a kedves menyaszszonyom kedvéért hozattam. *(Önt a poharakba.)*

ZOLI *(sugva Örszihez)*: Örszikém! Hozatok én is, ha megengeded.

ÖRZSI: Világért se, nem akarom.

HORNYOS:osztán mibe kerül egy olyan üveggel?

TÓNI: Csekélység khérem, tizenegy pengő.

HORNYOS: Mit? Hogy mondtad?

ALADÁR: Ne törődjön vele, apa, ez nekem csekélység.

HORNYOSNÉ *(Hornyoshoz sugva)*: Lássa ked, büszke lehet a vejére, igaz uriember.

ALADÁR *(felveszi a poharat)*: No, kóstoljuk meg, szervusz Rózsikám! Mama, Isten éltesse. Apa, fogja meg már.

(Folytatjuk.)

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

nem ad a női kabáton van

(Beküldte Molnár Sándor Tarról.)

2. Szórejtvény.

S
oros (— z) T lis Az nem keserű női név M
(a=á) minden házon van A (a=á)

(Beküldte ifj. Ritzeld Konrád Hácsról.)

3. Szórejtvény.

NAP NA N ÉS HOLD HOL HO H

(Beküldte Szabó Béla Mikóházáról.)

4. Szórejtvény.

kolléga
(r=c)

(Beküldte Liptákné Lengyel Anna Mezőhegyesről.)

5. Szórejtvény.

evőeszköz NY testrész PA
(b-m)

(Beküldte Ágó Béla Lőrincziből.)

6. Szórejtvény.

négy éves leányka, Hamupipőke
vagy fiucska Tündér Ilona
Hüvelyk Matyi

(Beküldte ifj. Bátor Mihály Kercáról.)

7. Szórejtvény.

„Uj Barázda” „Uj Barázda”
„Kis Ujság” „Kis Ujság”
„Vasárnap”

(Beküldte Kovács Máté Kaposuláról.)

8. Szórejtvény.

nem fő agyag

(Beküldte Vallyon Klári Tiszasülyről.)

9. Pontrejtvény.

. z . l . m . d . r . g . ó . á . r .

(Beküldte Vallyon Irmuska Tiszasülyről.)

10. Szórejtvény.

takar Á Á levél
Á Á

(Beküldte Szebényi Ilonka Gencshátpusztáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 33-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 27-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Fájdalom**. 2. Pontrejtvény: **Magyarország nem volt, hanem lesz**. 3. Szórejtvény: **Gábor Áron**. 4. Szórejtvény: **Nem akar az ökörsorda legelni**. 5. Szórejtvény: **Aldás**. 6. Szórejtvény: **Kakuk**. 7. Szórejtvény: **Karácsony**. 8. Szórejtvény: **Szamaritánus**. 9. Névrejtvény: **Lendvaujfalu**. 10. Szórejtvény: **Folyó év**.

Megejtették: Nagy János, Kohut Mihály, Bedő Zoltán Tibor, Hetényi Vilma és Tibor, Sziklay Ede, ifj. Szántó István, Krug János, Rádl István, Lőrincz Sándor, Vallyon Irma, Kovács Máté, Nyerges Sámuel, K. Nagy János, Szily Mariska, ifj. Prókay Gyula, Molnár Sándor, Szinák Juliska, Gulyás Bálint, Ari Emmuska, idősb. Bátor Mihály, dr. Máthé Lajos, Szabó Károly, Gedeon József, Kálnoky László, Niklai István, Vörös Vince.

Jutalomkönyvet nyertek: **Idősb Bátor Mihály (Kercu)**, **Gulyás Bálint (Jászórokszállás)**, **Lőrincz Sándor (Nagybózs)**, **Szinák Juliska (Szend)** és ifj. **Prókay Gyula (Sajóbábony)**.

A 28-ik számban megjelent rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

TRÉFÁK

Most már biztos.

— Na fogadjon velem, hogy az a haszontalan fiam soha többé nem fog csalni, sikasztani, lopni, rabolni.
— Igazán? Örülök, hogy jó utra tért.
— Fenét! Életfogytiglani fegyházra itálték.

Orvosi tanács.

— Doktor ur, nem tudok aludni.
— Igyék éjszaka minden félórán egy pohár pálinkát.
— Attól elalszom?
— Azt éppen nem, de legalább kellemesen tölti az éjszakát.

A konzílium.

— Kinek harangoznak?
— Biró Zsuzsikának.
— Meghalt szegény?
— Meg.
— Mi baja volt?
— Isten tudja. De amikor három doktort láttam a kapun egyszerre bemenni, mindjárt tudtam, hogy az a gyenge beteg teremtés nem bírja ki.

(Beküldte Szabó István és Mariska Nógrádpalotáról.)

Ami lehetetlen.

Huszárhadnagy a lovaglóiskolában egy huszárönkenteshez:
— Ugyan, önkéntes Maróti, szálljon már le arról a lórol s nézze meg a tulajdon szemével, milyen anyámasszony módjára ül a nyeregben!

(Beküldte Szabó Béla Mikóházáról.)

Az igazi árvaság.

— Mondja, magának nincs egyetlen egy jóakarója sem?
— Nincs. Egy volt, de azt is feleségül vettem.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak július hó 21-én.)

GABONATŐZSDE.

KÉSZÁRUPIAC.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapestén.

Buza tiszavidék: 77 kg-os 19.70—19.90, 78 kg-os 19.80—22.10, 79-es 20.00—20.20, 80-as 20.10—20.30, új 77-es 19.90—20.05, 78-as 20.05—20.20, 79-es 19.95—20.40, 80-as 20.30—20.45, felsőtiszai 77-es 19.10—19.40, 78-as 19.30—19.60, 79-es 19.50—19.60—19.75, fejérmegyei és dunántúli 77-es 18.90—19.10, 78-as 19.10—19.30, 79-es 19.30—19.50, 80-as 19.40—19.60, új 77-es 19.05—19.15, 78-as 19.20—19.30, 79-es 19.40—19.50, 80-as 19.45—19.55, pestvidéki és bácska 77-es 18.90—19.10, 78-as 19.10—19.30, 79-es 19.30—19.50,

80-as 19.40—19.60, új 77-es 19.10—19.20, 78-as 19.25—19.35, 79-es 19.45—19.55, 80-as 19.50—19.60. *Rozs* pestvidéki új 11.65—11.85, 19.45—19.55, 80-as 19.50—19.60. *Rozs* takarmányára 13.50—más új 11.65—11.85, árpa új 13.40—14.00, *takarmanypára* 13.50—13.75, elsőrendű 13.75—14.00, *szab* elsőrendű 16.50—17.00, közép 16.25—16.50, *tengeri* tisztai 16.20—16.40, dunántúli 16.00—16.20, *repece* új 26.00—26.50, *korpa* 9.20—9.50 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC.

A határidőpiacra jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például júliusban novemberi búzát vesz, illetőleg elad, akkor ez eladónak novemberben kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza októberre 20.23—20.24, márciusra zárlat 22.10—22.11. — Rozs októberre 13.04—13.05, márciusra 14.25—14.30. — Tengeri júliusra 16.30—16.35, augusztusra 16.20—16.22 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése.) Bihorherre iránt az elmúlt héten jó kereslet mutatkozott és több nagyobb tétel talált külföldön elhelyezést. Jó kínálat mellett az árak emelkedtek és különösen kifogástalan, jóminőségű áru iránt továbbra is éles kereslet van. Szőzösbükköny. Az első mintákból úgy látjuk, hogy nem tudott teljesen kifejlődni és aprószemű. Ősziorsó minőségileg helyenként igen jól sikerült, mástért azonban látni igen sok féregárat és apró, fejletlen szemet. *Mástárnyag* termése is jól sikerült minőségileg, ára még nem alakult ki. Nagy kereslete van változatlan árak mellett *tartóróppanagóra*. A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzésel, 100 kilónként, nyersáruért, Budapest: Bihorherre 28—34, Viktória-borsó 15—18, Express-borsó 12—14, szőzösbükköny 28—34, lenmag nagyszemű 35—37, aprószemű 33—35, muharmag, ó 12—13, repace 26—26.50 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 48—52, duplanullás finom téstaliszt 44—44, nullás 44—44, kettős főzőliszt 40—42, négyes kenyér- liszt 38—40, hatos 36—36 fillér kilogrammonként.

Abrahtakarmanypiac. Árpakorra 13, borsóhéj 12.50, borsókorpa 12.50, buzakonkoly 9.75, buzakorpa 9.75, buzatakarmányszint 11.50, konkolydara 11.50, lenmagpogácsa 26, napraforgópogácsa 15, repacepogácsa 13, répaszelet, szárított 10.50, rozskonkoly 9.50, rozskorpa 9.75, rozos ocsu 9, rozos takarmányszint 11.50, szőzösbükkönyliszt nagyban 25, szőzösbükkönyliszt kicsinyben 27, tökmagpogácsa 17 pengő métermázsánként.

Takarmanypiac. Réti széna, elsőrendű új 8.00—9.50, réti széna, másodrendű új 6.50—7.50, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 5.50—6.00, lucernaszéna 9.00—11.00, zabosbükkönyszéna 8.50—10.50, széna- és bükkönykeverék 7.00—7.50, alomszalma, másodrendű 3.40—4 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.18—1.28, kivételesen 1.36, másodrendű 0.92—1.16 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Tenyészmarkák és jármosókörök. Elsőrendű belföldi jármosókör (tarka) 0.98—1.00, elsőrendű belföldi jármosókör (fehér) 0.96—0.98, 1½—2 éves üszök 0.96—1.02, 1½—2 éves tinók 0.94—1.06, fiatal, friss fejőstehén 1.25—1.40 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Lóvásár. Csikó 40—180, igaz kocsi (nehézsúlyú nyugati fajta) 260—650, igaz kocsi (könnyű, nyugati fajta) 130—400, öszvér 130, alárendelt minőségű lovak 70—270, vágólovak 45—248 P darabonként.

Vágómarhavásár. Ökör közepminőségű 78—98, gyenge minőségű 64—76, bika közepminőségű 92—104, gyenge minőségű 82—90 fillér. (Kivételes ár volt 110 fillér.) Tehén közepminőségű 68—88, gyenge minőségű 55—66 fillér. Bivaly 52—69, növénydekmarha 72—96, csontozni való marha 40—55 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 115—118, közép 118—122, nehéz 122—126 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Nyersbőr, Marhabőr, magyar 0.95—1.00, marhabőr, tarka 1.05—1.10, borjubőr (hosszu lábbal) 1.00—2.00, báránybőr, németgyapjas, fehér 2 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Husvásár. Marhahus a nyílt piacokon: Rostélyos, vastagbátzsin, felsől, fehérpescnyé, gombólyú felsől 220—340, fartó, hátzsin, csontos oldalas, tarja, szegye 200—320, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús:* Felszelelt comb 380—480, sütni való 180—380, pörköltnek való 120—200 fillér kilogrammonként. — *Juh- és bárányhús:* Juhcomb 200—240, gerinc, lapocka 120—180, pörköltnek való 100—160 fillér kilogrammonként. — *Sertés-hús:* Friss karaj 280—300, friss comb, tarja, lapocka 220—240, friss oldalas 150—200, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 210—380, vidéki 280—400, olvasztani való szalonna 140—160, sózott kenyérszalonna 180—200, füstölt 180—200, hajt 160—180, zsiros tepertő 180—220, helybeli sertészsír 168—180 fillér kilogrammonként.

Baromfi. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyuk 280—350, csirke 100—300, ruca 250—350 fillér darabonként. — *Leölt állatok:* Tyuk 200—220, csirke 280—360, hizott ruca 200—240, lud hizott 210—250, ludmáj 400—700, ludzsír és hajt 280—320 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 10—11, főzőtojás 8—10 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 400—600, ponty 220—300, kárász 160—200 fillér kilogrammonként. — *Rák:* Folyami rágó 10—80 fillér darabonként.

Tej- és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 34—40, aludttej 100—100, yoghurt 170—170, tejszín 300—320, tejföl 140—200, centri- fugalát teavaj tömbben 440—480, 10 dk-gos csomagolásban 480—580, főzővaj 360—400, szedett vidéki vaj 380—400, tehénturó 180—290, líptói turó 280—320, hazai ementáli sajt 440—560, hazai gról sajt 380—400, hazai trappista 200—320 fillér kilogrammonként.

Szárazfűzelék és száraztészta. A nyílt piacokon: Lencse 60—80, hán- tolt —, feles 70—100, fehér aprószemű bab 46—56, nagyszemű 60—80, szines 32—48, finom árpakása 80—100, durva 50—80, tojásos tar- honya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöldiség. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével csomója 3—20, pet- rezselym zöldjével csomója 3—20, zellerujdonsg zöldjével darabja 2—5, kalarábé zöldjével darabja 1—5, kevert zöldiség 14—18, vörösh- agyma zöldjével, csomója 2—6, makói vöröshagyma 12—14, közönsé- ges vöröshagyma 10—14, fokhagyma zöldjével 10—14, cékla 12—20, hazai fejeskáposzta nyári újdonság 14—24, savanyított káposzta 40—50, kelkáposzta 16—30, vöröskáposzta 36—40, karfiol 20—50, torna 40—100, burgonya újdonság 12—22, tömör csiperkegomba 160—390, szekfúgomba 250—300, szárított gomba 1500—3000, fekete retek da- rabja 10—20, hónapos retek csomója 8—16, savanyítani való ugorka 20—35, salátának való 12—36, ecetes ugorka 80—100, kovászos 60—80, vizes 34—40, apró hegyes zöldpaprika darabja 1—4, tölteni való 3—12, fűzökök 6—12, gyalult 12—20, paradicsom újdonság 60—160, zöldbab 60—120, zöld vajbáb 30—80, kifejtett 100—150, zöld tengeri- cső darabonként 4—8, sóska 16—30, tisztított paraj 36—50, főzött pa- radicsom literje 50—60 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nyári édes alma 50—65, rétesbevaló 30—100, árpaél érő körte 70—160, szilva 120—160, gyümölcsös 140—320, befőzni való ringló 40—90, meggy aprószemű 40—70, kajszin- barack 40—140, befőzni való kajszinbarack 60—100, cseresznye, fekete, ropogós 90—240, lágy 60—140, sárga ropogós 80—100, lágy 60, be- főzni való 100—160, nem magbaváló 80—260, málna 140—200, ribizli 60—80, köszméte 30—100, sárgadinnyeujdonsg 100—240, zöld dió 40—60, dióbél 240—560, héjazottogyoró 480—560, zöld mandula, hé- jazott 480—800, mandula 480—500 fillér kilogrammonként. Csemege- szőlő újdonság 300—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, mész és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemes paprika 400—560, felédes, gulyás 320—440, rózsapaprika 240—320, erős 200—240, kereskedelmi 100—200, kék mák 140—160, pergettelt mész 160—240, házi szinszappan 132—160, közönséges háziszappan 96—128 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borület úgy belföldi, mint külföldi viszonylatban pang. Vevőhiány következtében az óbor ára valamivel esett. 11—13 Malligand-foku borok ára 1.70—2.50 pengő Malligand-fokonként és hektoliterenként, minőség szerint.

Szesz és szeszitalok. A kicsinyben eladásnál finomított és de- naturált szesz változatlan áronként el. *Gyümölcspálinka.* Az Or- szági Gyümölcsfeldolgozó Rt.-nél a forgalom főleg törökfélékben és szilviumfélékben volt élénkebb és nagyobb tételek kerültek elszállításra a július havára jegyzett árakon. Borpiacban a forgalom kielégítő és 4.05—4.20 pengőért kelt el 10.000 literfokonként a ter- melőállomásról + 2% forgalmi adó.

Idegen pénznemek eladása és vételi ára július 21-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amit a bank fizet nekünk, ha el- adunk lídegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, amit mi fizetünk a banknak, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengő- nél többre kerül egy darab:* Angol font 27.75 (27.90), dollár 567.40 (569.40), holland forint 229.20 (230.20), német márká 1.36 (1.37), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:* csehkorona 16.90 (17), szerb dinár 10.07 (10.15), francia frank 22.45 (22.75), lengyel zloty 63.70 (64), román lei 3.36 (3.40), olasz lira 28.70 (30), osztrák schilling 80.40 (80.80) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszoronás arany 23 (23.03), ezüst egykoronás 0.25 (0.27), régi ezüstfontos 0.68 (0.72), ezüst étkorona 1.33 (1.40) pengő darabonként. Szinárany kilogrammjá 3890 (3834), szinezüst kilogrammjá 60 (64) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.

KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.

FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

A világot 34 éve uráló eredeti angol

The Champion
kerékpárokak havi
16—20 P-s részletre.
Kerékpár-alkat-
részeket nagybani
eredeti árral:
Külös gumi - - 5.80
belső - - - 2.10

LÁNG JAKAB és FIA kerékpárgyártókereskedők

Budapest, VIII. ker., József-körút 41. szám.
Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1886.

Gyűjtsünk
előfizetőket

a

Dr. FÉNYES szakorvos, vér-, bór- és némi betegnek
rendel egész nap. Budapest, VII., RÁKÓCI-UT 32.
I. EM. 1. AJTÓ. — Rókus-kórházal szembn.

VASÁRNAP
számára!